

Μια γάνα χιόνι στη Ραχούλα

ΚΩΔΙΚΟΣ 4171

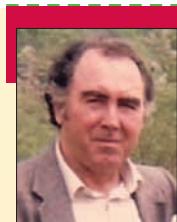
ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

ΕΤΟΣ 31ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 129 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 6976777462

Γράφει ο Λάμπρος
Γριβέλλας

lampgriv@gmail.com

Η Τουρκοκρατία στη Θεσσαλία

Ήδη, από το 1300 μ.Χ. περίπου, καταληστεύουν τον πλούτο της Θεσσαλίας οι Καταλανοί, όπως γράψαμε στο προηγούμενο άρθρο στα "Ζ.Χ.". Αργότερα εισβάλλουν οι Αλβανοί, οι οποίοι δεν αφήνουν "λίθον επί λίθου" στα μέρη που περνούν. Εκείνη την εποχή ο πληθυσμός της Θεσσαλίας αραιώς πάρα πολύ και όσοι γλίτωσαν από τους διώγμους πήραν τα βουνά. Τέτοια ήταν η κατάσταση της Θεσσαλίας, ώστε, όταν το πατριαρχεί έστειλε στη Λάρισα νέο μητροπολίτη, τον Κυπριανό, εκείνος δεν βρήκε τίποτε από την πόλη, εκτός από ερείπια και ανέφερε στο πατριαρχείο ότι "Ο Πληνεός ρε δ' ερήμου Θεσσαλίας: η Λάρισα είναι έρημη από ανθρώπους και καταπατεῖται από τα θηριά, τα καλάμια και τα πετεύα του ουρανού". Βρισκόμενος προ αυτής της κατάστασης, ο Κυπριανός εγκαταλείπει τη Λάρισα και μεταφέρει την έδρα του στα Τρίκαλα.

Περί το 1341 τα βυζαντινά στρατεύματα εκδίκουν τους Καταλανούς από τη Θεσσαλία και η περιοχή επανέρχεται στο Βυζάντιο, αλλά τα μισθοφορικά στρατεύματα του προκαλούν ακόμη

μεγαλύτερες καταστροφές.

Το 1346 επανέρχονται οι Σέρβοι σ' όλη τη Θεσσαλία, εκτός από το δυτικά παράλια που τα διατηρούν οι Ενετοί. Στο μεταξύ, η τουρκική κατάκτηση έχει εξαπλωθεί στη Μακεδονία και στη Θράκη. Μπροστά στον επερχόμενο κίνδυνο, ο Ελληνο-Σέρβος διοικητής της Θεσσαλίας, Ιωάννης Ούρεσης, αντί να προετοιμαστεί για αντίσταση, αποσύρεται στα Μετέωρα, που τότε άρχισαν να συγκροτούνται, δωρίζει την περιουσία, τη δική του και της αδελφής του, στα μοναστήρια και ο ίδιος γίνεται καλόγιρος, με το Όνομα Ιωσάφατ. Όταν οι Τούρκοι απελήφαν τη Θεσσαλία, εκείνος περιορίστηκε στα μοναστήρια και άφησε να τους τιμωρήσει ο Θεός! Με αυτό το πνεύμα και τέτοιους ηγεμόνες δεν είναι ν' απορεί κανείς, γιατί η Θεσσαλία και, με τη

Σ' αυτό
το
φύλλο

θα
διαβά-
σετε...

Συνέχεια στην 3η σελ.

Αλκυονίδες ημέρες

Γράφει ο Γιώργος
Δ. Κατσιούλας

Επί ένα 15/νθήμερο περίπου, που αρχίζει από τα τέλη Ιανουαρίου μέχρι 10-15 Φεβρουαρίου και όχι πάντα τις ίδιες ημερομηνίες, όλη η ΝΑ Ευρώπη απολαμβάνει τις περίφημες Αλκυονίδες Ημέρες. Οι άνεμοι κοπάζουν, υπάρχει ηλιοφάνεια με αραιά νέφωση και η θερμοκρασία ανεβαίνει μέχρι 18 και 20 βαθμούς. Με άλλα λόγια, μέσα στο καταχειμώνο απολαμβάνουμε μια σύντομη άνοιξη. Το φαινόμενο αυτό παρουσιάστηκε και εφέτος με αρκετά υψηλές θερμοκρασίες. Όλο αυτό το διάστημα ήδη από τον 5ο αιώνα π.Χ. ονομάζεται "Αλκυονίδες Ημέρες". Τις απολαύσαμε και φέτος, σχεδόν τις (ιδιες) ημερομηνίες,

Συνέχεια στην 4η σελ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Θα αποτελούσε ασέβεια και μεγάλο ασυγχώρητο λάθος εκ μέρους μου, εάν δεν έγραφα λίγα λόγια για τη δυναμική προσωπικότητα του πατέρα μου, Χρήστου Καραγιάννη, όχι ως έναν οικογενειάρχη αλλά ως μια δυναμική προσωπικότητα του χωριού μας που με πειθώ, θέληση και αποφασιστικότητα αναμείχθηκε στα κοινωνικά πράγματα του χωριού μας, αναδείχθηκε πρόεδρος και δικαίωσε την εμπιστοσύνη αυτών στο πρόσωπό του με μια μεγάλη προσφορά έργων και όχι μόνο.

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ο ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ Από το βιβλίο του "Ιστορίες του παππού και άλλα αφηγήματα"

Έγινε από την ήπτα των ανταρτών στο Γράμμιο και στο Βίτσι, ο στρατός πραγματοποίησε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις σε όλο τον ορεινό όγκο. Κι όταν όλα τελείωσαν, άρχισε ο επαναπατρισμός. Αρκετά χωριά επαναπατρίστηκαν το Νοέμβριο του 1949. Ο Βαθύλακκος για διάφορους λόγους άργησε κι επαναπατρίστηκε στις 25 Απριλίου 1949.

Μέχρι τη σάση Καραντάνα (Παλιόλακκα) τους έφε-

Συνέχεια στην 8η σελ.

Γράφει ο
Αγγελος Ζαχαρόπουλος,
Επίτιμος Δινής της Ευρώπης
Επιπρόπος
πρ. Γενικός Δινής των
Υπουργείου Γεωργίας
μέλος της Κεντρικής
Επιπρόπος Διαπρεσβετών για
την ένταξη της Ελλάδας στην

Παίζοντας με τα όπλα και τα άλογα

1943 - 1944. Τα Αγραφιώτικα χωριά ήταν το πανελλήνιο κέντρο της εαμικής αντίστασης. Δεκαπεντάχρονος μαθητής στο Γυμνάσιο Καρδίτσας, περνούσα τον περισσότερο καιρό στη γενέτειρα Καστανιά Αγράφων. Ο λόγος; οι συνεχείς συγκρούσεις ανταρτών - Ιταλογερμανών με τα συνεπαγόμενα αντίποινα, κάψιμο χωριών κλπ., δεν επέτρεπαν την κανονική λειτουργία του Γυμνασίου. Και ναι μεν δεν μάθαινα γράμματα, ήμουν όμως πολύ ευτυχής που μπορούσα να παίζω από το πρωί ως το βράδυ με τους συνομήλικούς μου, αναπνέοντας τον υπέροχο βουνόσιο αέρα.

Δεν μου αρκούσαν όμως τα συνηθισμένα παιχνίδια. Οι πολεμικές επιχειρήσεις στα διάφορα μέτωπα του Β' ΕΟΚ (ο τελευταίος επιζόν).

Συνέχεια στην 4η σελ.

Γράφει ο
Παναγιώτης Αγαμν.
Κατσιούλας

Ο καθηγητής μου
το 1945 και ήμουν τότε
18 χρονών, μου λέει ο
πατέρας μου:

-Άντε, πήγαινε στα
Παλιομάντρια - αυτό το μέρος ήταν δικό μας,
ιδιοκτησία του πατέρα μας, είχε όλο δένδρα

Συνέχεια στην 4η σελ.

Ο ανθρώπινος παράγων προέχει Από το βιβλίο του: "Ο σύγχρονος άνθρωπος"

Γράφει ο Νίκος Κατοίκος
Κλασικός Φιλόλογος

Τα εξωτερικά άψυχα μέσα είναι δημιουργήματα του ανθρώπου και κατευθύνονται από αυτόν. Τα μέσα αυτά μπορούν να υπηρετήσουν τον άνθρωπο μονάχα όταν αυτός τα χρησιμοποιεί σωστά και για το γενικό καλό. Ο άνθρωπος στη βαθύτερη φύση του είναι ψυχοπνευματικό όν γι' αυτό, κακία σύγκριση δεν είναι νοητή ανάμεσα σε αυτόν και στον υλικό κόσμο. Επίκεντρο της δημιουργίας είναι ο άνθρωπος: όλα τα άλλα

όντα, έμψυχα και άψυχα, τον υπηρετούν και πειθαρχούν στη

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ο ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ Από το βιβλίο του "Ιστορίες του παππού και άλλα αφηγήματα"

Έγινε από την ήπτα των ανταρτών στο Γράμμιο και στο Βίτσι, ο στρατός πραγματοποίησε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις σε όλο τον ορεινό όγκο. Κι όταν όλα τελείωσαν, άρχισε ο επαναπατρισμός. Αρκετά χωριά επαναπατρίστηκαν το Νοέμβριο του 1949. Ο Βαθύλακκος για διάφορους λόγους άργησε κι επαναπατρίστηκε στις 25 Απριλίου 1949.

Μέχρι τη σάση Καραντάνα (Παλιόλακκα) τους έφε-

Συνέχεια στην 8η σελ.

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: www.zwglopi.gr

Το λάγιο αρνί

Από το βιβλίο της "ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΓΙΘΕΑΣ"

Γράφει η Λαογράφος
Σούλα Τόσκα-Κάμπα

Τα παιάλια τα χρόνια που οι κλέφτες κυριολεκτικά αλώνιζαν την περιοχή, μια ομάδα απ' αυτούς πήγε σ' ένα βλαχοκόνακο, εξουδετέρωσε τα σκυλιά κι έπιασε και έδεσε τον τσοπάνη, για να πάρουν άλογα και στη συνέχεια τις πιο καλύτερες πρ

Για να γελάει ο πικραμένος!

Το άκρον άκρον*

Της γκαντεμάς: Να λένε την πεθερά σου Ελπίδα και να ξέρεις ότι η ελπίδα πεθαίνει τελευταία!

Της υπομονής: Να έχεις πλούσιο πεθερό και να περιμένεις πότε θα αποδημήσει εις Κύριον!

Της τσιγκουνιάς: Να 'λιάζεις το σκ... σου και να το κάνεις παξιμάδι!

Της μωαπίας: Να σου φορτώσουν μια πανάσχημη νύφη, για καλλονή!

Της βλακείας: Να αντιγράφεις από κάποιον που έδωσε λευκή κόλλα!

Της γκαντεμάς: Να τρέχεις μόνος σου και να βγαίνεις δεύτερος!

Της αφηρημάδας: Να περπατάς με ένα πόδι στο δρόμο και το άλλο στο πεζοδρόμιο και να απορείς γιατί κουτσαίνεις!

Της τεμπελιάς: (Αυτό θέλει ανάπτυξη) 'Ηταν, λέει, μια φορά ένας σουλτάνος στο Δοβλέτι, πολύ προοδευτικός. Αφού έκαμε πολλά έργα, στο τέλος σκέφτηκε να κάμει κι έναν τεμπελχανέ για να στεγάσει τους τεμπέληδες. Όταν τελεώσει η κατασκευή του τεμπελχανέ και κάλεσε τους τεμπέληδες του Δοβλετού να τον κατοκήσουν, μαζεύτηκαν τόσοι πολλοί, που ούτε όρθιους δεν τους χωρούσε.

Ο πασάς βρέθηκε σε αδιέξοδο και μπήκε σε μεγάλη σκέψη. Του είπαν να κρατήσει τους πιο τεμπέληδες, αλλά πώς να τους ξεχωρίσει; Από το αδιέξοδο τον έβγαλε ένας Ρωμιός: "Πισά μου", του λέει, "βάλε μια εικονική φωτιά στον τεμπελχανέ και συμβούλεψε τους υπηρέτες σου να φωνάξουν δυνατά: φωτιά, φωτιά!"

Έτσι κι έγινε. Με το που ντουμάνιασε ο καπνός μέσα στον τεμπελχανέ, οι πιο πολλοί πετάχτηκαν έξω. Οι ..γνήσιοι τεμπέληδες όμως, ούτε που κουνήθηκαν από τη θέση τους. Εκείνους κράτησε ο πασάς στον τεμπελχανέ!

*Άκρον άωτον. Το τελευταίο όρο: της βλακείας, της υπομονής, της αφηρημάδας, της τεμπελιάς και άλλων πολλών...

Για τους μικρούς μας φίλους

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Πέντε μαθητές μιας τάξης που αγαπάνε τα βιβλία,

κάνανε μια συμφωνία πριν να κλείσουν τα σχολεία.
Είπαν το καλοκαίρι ο καθένας να διαβάσει, τρία-τέσσερα βιβλία στο βουνό ή σ' ακροθαλάσση.

Να κρατά και σημειώσει σύντομες για το καθένα, να 'χει να τους πει δυο λόγια όταν θα το κάνει θέμα.
Έτσι τον Σεπτέμβρη πάλι που θ' ανοίξουν τα σχολεία,
θα 'χουν όμορφη κουβέντα για διάφορα βιβλία.

Είχαν συμφωνήσει ακόμα, μένει να το κάνουν πράξη, ν' ανταλλάξουν τα βιβλία σαν ξαναβρεθούν στην τάξη.
Και να πούνε στους γονείς τους και στους φίλους γενικά νάν' τα δώρα τους βιβλία, προπαντός ελληνικά.

Μάρκος Παππάς

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ.

(08/12/2023 - 22/03/2024)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΛΕΚΚΑΣ (897)	30
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΑΚΟΣ (898)	50
ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ Γ. ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ (899)	30
ΒΑΪΟΣ ΠΙΤΣΑΡΙΩΤΗΣ (900)	25
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΒΡΕΚΟΣ (901)	20
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΛΕΠΟΥΡΗΣ (902)	20
ΙΣΜΗΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (903)	30
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΗΤΡΑ - ΞΕΡΑΚΙΑ (904)	50
ΦΙΛΙΤΣΑ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (905)	50
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΛΗΜΟΣ (906)	10
ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΡΙΖΟΥ (907)	20
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΣΤΑΚΟΣ (908)	30
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΡΙΚΟΥ (909)	20
ΕΛΕΝΗ ΝΑΚΑ - ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ (910)	30
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΝΤΙΝΟΣ (911)	85

ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ"

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας,

Τα μοναδικά έσσοδα του Συλλόγου είναι οι εισφορές των μελών μας και των συνδρομητών της εφημερίδας.

Για την απρόσκοπη έκδοση της εφημερίδας και τη λειτουργία του Μορφωτικού Συλλόγου παρακαλούμε να μη ξεχάνετε την οικονομική συνδρομή σας ή ενίσχυση.

Χορήματα μπορείτε να δίνετε στα μέλη του Δ.Σ. και της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας ή να καταθέτετε στο **IBAN GR570110368000036855873364** της **Εθνικής Τράπεζας** αφού δηλώσετε το όνομά σας.

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ

ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλας τηλ. 6976777462
Λάμπρος Α. Γριβέλης τηλ. 2441020480
Βασίλης Χ. Καραγιάννης τηλ. 2441020592

Υπεύθυνος Ιστοσελίδας: Κων/νος Στ. Κορκόντεζης

Κοινωνικά: Γεώργιος Β. Φέτσιος, Εφημέριος Ραχούλας

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

M. Απεξάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
κατ' ανάγκη τις απώψεις της εφημερίδας

εδώ γελάμε

Ένα παλιό Ζωγλοπίτικο

Η οικογένεια ήταν κτηνοτροφική και ζούσε στην εξοχή. Ο Γιάννης φύλαγε τα γύδια μέχρι τα 20 και μετά κατατάχτηκε στη χωροφυλακή. Καθώς ήταν έξυπνο παιδί, του άρεσε η καθαρεύουσα, βάθληκε να μάθει να τη μιλάει και δεν τα πήγαινε καλά σχηματικά.

Με την πρώτη άδειά του πήγε στο σπίτι. Το πρώιμο έπονος ήταν ο πατέρας της οποίου είχε πάρει την επιστροφή της εφημερίδας.

Η πρώτη φράση, μετά την "καλημέρα" ήταν:
- Μητέρα, τίκτουν οι όρνιθες ώρα;

Η μάνα δεν κατάλαβε τίποτε, μόνο ταράχτηκε και έτρεξε στον άντρα της.

- Έβγα ζέους, Τάσιου, του πιο δεν είν' καλά' λέει κάπιτα παλαβουμάρις, κάτι για όρνια κι άλλα!

Δυο μεθυσμένοι

Δυο μεθυσμένοι μπαίνουν σ' ένα λεωφορείο.
Ξαφνικά φρενάρει το λεωφορείο και ο ένας μεθυσμένος πέφτει επάνω σ' έναν σμηνήτη.

- Εσύ είσαι ο εισπράκτορας; τον ρωτάει.
- Όχι, εγώ είμαι αεροπόρος, λέει ο σμηνήτης.
Κι ο μεθυσμένος γυρίζει και λέει στο φίλο του:
Κατέβα, βρε βλάκα, σε αεροπλάνο μπήκαμε!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Θάνατοι

• **Η Ήλιας Λογοθέτης.** Πέθανε ο σπουδαίος Λευκαδίτης ηθοποιός Ηλίας Λογοθέτης, σε ηλικία 85 ετών. Ο εκλιπών ήταν σύζυγος της Μαρίας Ζαχαρή, θυγατέρας του συγχωριανού μας μακαρίτη Χρήστου Μάρκου Ζαχαρή. Η ειδόση του θανάτου του αξιόλογου ηθοποιού σκόρπισε θλίψη στον καλλιτεχνικό κόσμο και ιδιαίτερα στη σύζυγό της Μαρία και στο γιο της Αλέξανδρο, στους στενούς συγγενείς, φίλους και συναδέλφους του.

Ο Ηλίας Λογοθέτης μεταξύ σύζυγου και γιου

• **Σταμάτω Γκορτσά.** Απεβίωσε στις 3-3-2024, σε ηλικία 93 ετών η Σταμάτω, σύζυγος εν ζωή του μακαρίτη Γιώργου Γκορτσά και κηδεύτηκε στη Ραχούλα. Θυγατέρα του Δημητρίου Κελεπούρη και της Λεμονιάς, έζησε τα παιδικά της χρόνια στην έξοχή, στη Θέση "Ζήση μνήμα" που βρισκόταν το πατρικό της σπίτι. Παντρεύτηκε το Γιώργο Γκορτσά και δημιούργησε οικογένεια, την οποία ανάθρεψε εργαζόμενη με το σύζυγό της σε πολύ δύσκολες συνθήκες. Η εκλιπούσα υπήρξε καλή σύζυγος και μητέρα και ανάθρεψε τα δυο παιδιά της με καλές αρχές.

• **Κων/νος Τζωαννόπουλος.** Απεβίωσε στις 6 Μαρτίου 2024 ο Κων/νος Ευαγγέλου Τζωανν

Αλκυονίδες ημέρες

Συνέχεια από τη σελ. 1

και οι συμπολίτες εγκατέλειψαν τα καφενεία και εγκαταστάθηκαν στα ηλιόχαρα κιόσκια!

Οι αρχαίοι πρόγονοι μας προσπαθούσαν να δίνουν εξήγηση σε όλα τα μετεωρολογικά φαινόμενα και στη μορφή φυτών και ζώων που τους προκαλούσαν εντύπωση. Επειδή όμως η επιστήμη τους δεν είχε αναπτυχθεί σε βαθμό που να τους παρέχει τα όργανα και τις πληροφορίες που χρειάζονταν για τις έρευνές τους, εκείνοι προσπαθούσαν να ερμηνεύουν τα πάντα καταφεύγοντας στους θεούς και τους μύθους. Παρατηρώντας π.χ. τον περίπλοκο ιστό της αράχνης, απορούσαν, πώς ένα ζωύφιο έχει τέτοια ικανότητα να υφαίνει ιστό που και ο καλύτερος τεχνίτης αδυνατεί να το πράξει; Έτσι δημιουργήσαν το μύθο, ότι δηλαδή η αράχνη κάποτε ήταν μια πανέμορφη κόρη, θυγατέρα του Ίδμονα από την Κολοφώνα, που ήταν βαφέας των πολύχρωμων θεϊκών ενδυμάτων. Η ίδια ήταν πολύ καλή πλέκτρια, τόσο που περηφανεύτηκε ότι πλέκει καλύτερα από τη θεά Αθηνά. Όταν οι κομπασμοί της έφτασαν στ' αυτιά της Αθηνάς, εκείνη παρακάλεσε τον πατέρα της το Δία να μεταμορφώσει την Αράχνη σε έντομο. Από τότε πλέκει ασταμάτητα η κακομοίρα, όπου βρεθεί κι όπου σταθεί.

Χιλιάδες τέτοιους μύθους έπλασαν οι αρχαίοι για τη στεριά, τη θάλασσα και τον ουρανό - όλοι οι αστερισμοί έχουν ονόματα αρχαίων θεών και ηρώων- και οι περισσότεροι από τους μύθους αυτούς επιζούν ως τις μέρες μας.

Ένας από αυτούς έχει σχέση με το πανέμορφο θαλασσοπούλι, την αλκυόνη. Εκείνο που κίνησε την περιέργεια των αρχαίων ήταν η επιμονή της αλκυόνης να έρχεται στις νότιες θάλασσες το μεσοχείμαντο, να κάνει τη φωλιά της στα βράχια, να γεννάει τ' αβγά της και να μεγαλώνει τα πουλιά της. Αυτό δεν μπορεί να είναι τυχαίο πουλί, σκέφτηκαν. Κάποια όμορφη κόρη θα ήταν, που την τιμώρησαν οι θεοί. Έτσι δημιουργήθηκε ο μύθος της Αλκυόνης, που τον εξιστορούμε στη συνέχεια:

"Η Αλκυόνη ήταν κόρη του βασιλιά της Θεσσαλίας Αιόλου και της Εναρέτης, κατά τον Απολλόδωρο, ή της Αιγιάλης, κατά τον ρωμαίο συγγραφέα Ύγινο. Παντρεύτηκε τον Κύηκα, γιο του Εωσφόρου, και έμεινε μαζί του στην Τραχίνα, της οποίας ήταν βασιλιάς. Ο Κύηκας και η Αλκυόνη παρομοιάζαν ο ένας τον άλλον με τον Δία και την Ήρα, φτάνοντας στο σημείο να υιοθετήσουν τους χαρακτηρισμούς αυτούς ως ονόματα, γεγονός που εξόργισε τους Ολύμπιους Θεούς. Προκειμένου να τιμωρηθεί η ύβρις και η αλαζονεία του ζευγαριού, ο Δίας άφησε τον Κύηκα να πνιγεί αβούθητος στη θάλασσα της Σικελίας και μεταμόρφωσε την Αλκυόνη σ' ένα χρυσοπράσινο θαλασσοπούλι, ενώ την

βγάζει και μου δίνει πέντε δραχμές επιπλέον.

Το 1952 ήμουν στη Χωροφυλακή, έκανα χρέη Γραμματέως του Α' Αστυνομικού Τμήματος Λαρίσης και είχα το βαθμό του υπενωματάρχου. Στο ίδιο Τμήμα, εκτός από τα αστυνομικά μου καθήκοντα, είχα υπό τον έλεγχό μου την Τροχαία και την Αγορανομία.

Ένα απόγευμα, άκουσα τη φωνή του καθηγητή μου, που παρακαλούσε τον Αξιωματικό Υπηρεσίας να του δώσει ένα σημείωμα για να ταξιδέψει ως υπεράριθμος για Καρδίτσα. Εγώ, χωρίς να χάσω ούτε λεπτό, πήγα στον αξιωματικό και του λέγω:

-Επειδή θα πάω προς τα εκεί (στο ΚΤΕΛ), να εξυπηρετήσω εγώ τον κύριο;

'Έως ότου να φτάσουμε στο πρακτορείο, ο καθηγητής δεν με γνωρίσεις: κατά διαστήματα με κοίταζε, αλλά δεν έλεγε τίποτα. Έξω από το πρακτορείο ήταν ένα καφενείο. Του λέω να καθίσεις εκεί και να με περιμένεις, ενώ του έστειλα και έναν καφέ. Πήγα μέσα, βρήκα τον πρόεδρο και - αφού πρώτα του εξήγησα περί τίνος πρόκειται - του λέω ότι θέλω ένα εισιτήριο δωρεάν και μια θέση από Λάρισα για Καρδίτσα. Αφού πήρα το εισιτήριο - εκείνη τη στιγμή αναχωρούσε το αυτοκίνητο για Καρδίτσα - του έδωσα και του λέω:

-Το εισιτήριο είναι δωρεάν, τη θέση όμως σου την προσφέρω εγώ!

Τότε μου λέει:

-Γιατί, ωρέ, με παιδεύεις και δεν μου λες ποιος είσαι; κι εγώ του απαντώ:

-Είμαι ο μαθητής σου με τα ματωμένα χέρια, ο Κατσιούλας!

Αφού με ευχαρίστησε, ανέβηκε στο λεωφορείο και έφυγε.-

Ο καθηγητής μου

Συνέχεια από τη σελ. 1

και φιλίκια και ήταν περίπου δέκα στρέμματα- να κόψεις ένα δένδρο, να το τεμαχίσεις και αύριο να πας στην Καρδίτσα να τα πουλήσεις αυτά τα ξύλα.

Εγώ, αφού πήρα το τσεκούρι, μια βαριά και δυο σφήνες σιδερένιες, πήγα εκεί που μου είπε ο πατέρας μου, έκοψα ένα μεγάλο δένδρο, το έκαμα όλο σχίζες και έφτιαξα δυο φορτώματα. Είχαμε ένα μουλάρι κι ένα γαιδουράκι και την άλλη μέρα τα φόρτωσα και πήγα στην Καρδίτσα. Εκεί είχαμε ένα ορισμένο μέρος που στεκόμασταν και περιμέναμε τις προσφορές που μας δίνανε οι αγοραστές. Κάποια στιγμή βλέπω στο απέναντι πεζοδρόμιο τον καθηγητή μου των Αρχαίων Ελληνικών. Εγώ κρύφτηκα πίσω από το φορτίο του μουλαριού. Ο καθηγητής πλησίασε στα φορτία τα δικά μου και μου λέει:

-Κατσιούλα, μην κρύβεσαι: άντε, να τα πας στο σπίτι μου. Πάρε κι αυτά τα λεφτά (μου έδωσε περισσότερα απ' ό,τι περίμενα) και αύριο να μου φέρεις τα ίδια ξύλα και να τα πας κατ' ευθείαν στο σπίτι μου.

-Κύριε καθηγητά, του λέω εγώ, όχι αύριο, μεθαύριο" και αυτός με ρωτάει:

-Γιατί όχι αύριο;

-Αύριο, θα πάω να τα ετοιμάσω, του απαντώ.

Ο καθηγητής μου δεν πείστηκε και μου λέει:

-Για να δώ τα χέρια σου!

Του δείχνω τις παλάμες μου, που ήταν ματωμένες και αμέσως

Παιζόντας με τα όπλα και τα άλογα

Συνέχεια από τη σελ. 1

Παγκοσμίου πολέμου, που παρακολουθούσαμε με το ραδιόφωνο και οι συγκρούσεις ανταρτών με τους Ιταλογερμανούς δημιουργούσαν μία πολεμική ατμόσφαιρα.

Μέσα σ' αυτή την ατμόσφαιρα, είχα προσωπικά αναπτύξει δύο παθισμένα χόμπι: Τα όπλα και τα άλογα του ιππικού των ανταρτών. Η ικανοποίηση και των δύο ήταν παράνομη και απαιτούσε τόλμη. Και, φυσικά, εμπειρεύει κινδύνους. Η διοίκηση των ανταρτών είχε απαγορεύσει τους άσκοπους πυροβολισμούς επί ποινή παραπομπής στο ανταρτοδικείο. Ούτε βέβαια τα άλογα των ανταρτών του ιππικού ήταν διαθέσιμα για περιπάτους από ανεύθυνους εφήβους. Αυτά όμως δεν μπορούσαν να εμποδίσουν έναν παθιασμένο έφηβο να ικανοποιήσει το πάθος του.

Προϋπόθεση για την ικανοποίηση του πρώτου πάθους, ήταν η απόκτηση όπλου και φυσιγγών. Στην Καστανιά, όπως και σ' όλα τα χωριά, υπήρχε ο εφεδρικός ΕΛΑΣ. Κατά καλή μου τύχη, ο έφεδρος ελαστής, Αντώνης, φιλερτάριζε την οικιακή βοστό μας και είχε σοβαρό λόγο να τα 'χει καλά μαζί μου. Την παντρεύτηκε τελικά και έφυγαν από τη ζωή και οι δύο αφού απέκτησαν παιδιά και εγγόνια. Παρά τον κίνδυνο που διέτρεχε ο Αντώνης, μου δάνεισε το όπλο του, μια ιταλική αραβίδα. Μου έδωσε και μερικά φυσιγγιά. Τρελός από χαρά, έσπευσα στο αγαπημένο μου καστανόδασος και έριξα όλα τα φυσίγγια στα πουλιά, χωρίς όμως να πετύχω κανένα. Ήταν δύσκολο να ζητήσω κι άλλα φυσιγγιά από τον Αντώνη. Κάποιος όμως μου σφύριξε ότι στο οστεοφυλάκιο του νεκροταφείου, μέσα σ' ένα σωρό από κρανία, ήταν κρυμμένο ένα κιβώτιο με φυσιγγιά. Σε μικρότερη ηλικία, είχα δει από την πόρτα του οστεοφυλακίου το σωρό με τις νεκροκεφαλές και είχα πάρει τέτοια τρομάρια που δεν πλησίαζαν την φεογγιά της.

Προσπαθούσα να περάσω όσο μπορούσα πιο μακριά απ' αυτό το εφιαλτικό μέρος. Τώρα, όμως, το κίνητρο ήταν πολύ ισχυρό και έπρεπε να βρεθεί τρόπος ν' αποκτήσω τα πολυπόθητα φυσιγγιά. Τα απέκτησα, ύστερα από μία τολμηρή, όσο και επικίνδυνη επιχείρηση που πραγματοποίησα με τον πιοτό μου φίλο και δάσκαλο, Στέφο. Εφοδιασμένοι με αρκετά πυρομαχικά επισκεφτήκαμε την άλλη μέρα το αγαπημένο μας καστανόδασος. Με τον πρώτο πυροβολισμό πέτυχα ένα πουλί στα τριάντα μέτρα. Ο ενθουσιασμός μου για την πρωτοφανή αυτή επιτυχία δεν κράπτησε πολύ. Δυστυχώς, η επιτυχία αυτή δεν ήταν αποτέλεσμα της σκοπευτικής μου δεινότητας. Ήταν δύσκολο θέμα τύχης. Παρά τους πολλούς πυροβολισμούς μερικά χρόνια από μένα, ήμουν υποχρεωμένος να παραδεχώ ότι η σκοποβολή δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των ταλέντων μου. Με τους πυροβολισμούς, τα πουλά πέταζαν μακριά και έτσι περιοριστήκαμε να σημαδεύσουμε κάποιο κλαδί. Η παντελής έλλειψη πείρας και πρόνοιας, κατέστησε τους πυροβολισμούς αυτούς επικινδυνούς. Θα μπορο

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Οι άνθρωποι που τέθηκαν επικεφαλείς του χωριού που προσέφεραν το κατά δύναμη και άφησαν στο πέρασμά τους κοινωνική προσφορά πρέπει να μνημονεύονται και να αποτελούν λαμπρό παράδειγμα για τους μεταγενέστερους. Η τοπική ιστορία έχει ανάγκη να διατηρηθούν οι μνήμες αυτών των ανθρώπων. Τους έχει ανάγκη.

Από πολύ καιρό, από χρόνια, σκεπτόμουν να γράψω ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα και να σκιαγραφήσω, να σκιτσάρω το πρόσωπο, την εικόνα του ανθρώπου Χρήστου Καραγιάννη.

Νομίζω, εάν παρ' ελπίδα, το πρόσωπο αυτό το αντιπαρερχόμουν ή ιστορία του χωριού μας θα ήταν πιο φτωχή και θα καταδικάζαμε έναν άνθρωπο σε αφάνεια, ενώ η κοινωνία μας έχει ανάγκη από πρότυπα προσώπων.

Ο παππούς μου Αθανάσιος Καραγιάννης με τη σύζυγό του Παρασκευή το γένος Λάμπρου Λιανού απέκτησαν 6 παιδιά, 4 αγόρια και 2 κορίτσια και ο Χρήστος ήταν το στερνοπαιάδι. Γεννήθηκε το 1890 και ήταν ένα παιδί ζωηρό, τολμηρό, άφοβο και ριψοκίνδυνο. Σε ηλικία 17 ετών έφυγε για την Αμερική και έμεινε εκεί 10 χρόνια. Αιτία της επιστροφής του στην Ελλάδα ήταν η παράκληση του πατέρα του να αναλάβει τη διαχείριση της περιουσίας, η οποία ήταν σεβαστή και υπολογίσιμη, γιατί τα άλλα αδέλφια του έμαθαν γράμματα και έφυγαν από το χωριό.

Τον άκουσε και επέστρεψε κοντά στους γέρους γονείς του. Ο πατέρας του Θανάσης πριν πεθάνει του άφησε μια συμβουλή, μια διάτα, μια ορμήνια να μην ανακατευθεί με τα κοινοτικά πράγματα, γιατί θα βγει πολύ ζημιωμένος. Και τα έλεγε αυτά ένας άνθρωπος που αφιέρωσε ένα μεγάλο μέρος της ζωής του υπηρετώντας και υπερασπίζοντας τα συμφέροντα του χωριού πότε ως πάρεδρος (αντιδήμαρχος) με δήμαρχο τον Ζωγλοπίτη, πότε ως εκκλησιαστικός επίτροπος, μέλος της σχολικής εφορείας κτλ. Υπερασπίζοντας τα συμφέροντα του χωριού από τους Σπινασιώτες, οι οποίοι καταπάτησαν τεράστιες κοινοτικές εκτάσεις ήρθε με κατοίκους του χωριού στα χέρια, καταγγέλθηκε και δικάστηκε 40 μέρες φυλακή, την οποία υπηρέτησε στο Καρπενήσι. Κανένας από τους χωριανούς δεν του συμπαραστάθηκε. Ο γιος του όμως ο Χρήστος δεν άκουσε τη συμβουλή του πατέρα του.

Ήταν του χαρακτήρα του διότι ήταν άνθρωπος της δράσης και της δημιουργίας. Ήταν αδύνατο ένας άνθρωπος τόσο πληθωρικός και ζωντανός να περιορισθεί μόνο στα οίκου του, χωράφι - σπίτι. Ένας κοσμογυρισμένος άνθρωπος που γύρισε όλη την Αμερική, Καναδά και Αλάσκα με μεγάλο ρίσκο για τη ζωή του και άκουσε, είδε και έμαθε τόσα πράγματα ήταν αδύνατο να μείνει άπραγος και με σταυρωμένα χέρια.

Ανακατεύτηκε με τα κοινοτικά και το χωριό του εκτίμησε και τον ανέδειξ πρόεδρο της κοινότητας Ζωγλόπιτη για μια τετραετία.

Στην Αμερική έμεινε 10 χρόνια και την αγγλική γλώσσα όχι μόνο την μίλαγε αλλά και την έγραφε διότι παρακολουθούσε ειδικό νυχτερινό για την εκμάθηση της γλώσσας και έτσι είχε πλήρη επαφή με την κοινωνία και ζύνεσε άνετα την καθημερινότητα και τα γεγονότα που συνέβαιναν γύρω του. Ήταν άνθρωπος φιλομαθής, λάβαινε μέρος στις συζητήσεις και παρακολουθούσε την εξέλιξη και την πρόοδο της Αμερικής. Ήταν τότε που η χώρα αυτή έβαζε τα θεμέλια για να γίνει μια πλούσια και ισχυρή χώρα. Το ξεκίνημα της ήταν από την ανάπτυξη μιας πρωτόγνωρης συγκοινωνίας. Εν τω μεταξύ τότε στην Αμερική μπήκε στην καθημερινότητα το αυτοκίνητο, το τρακτέρ, η αλωνιστική μηχανή, καθώς και άλλα γεωργικά μηχανήματα, οι γερανοί, οι μπουλντόζες και τόσα άλλα. Άρχισε με λίγα λόγια να αναπτύσσεται, να πάρειν κεφάλι ο τεχνικός πολιτισμός εις βάρος του παραδοσιακού πολιτισμού. Ενώ όλα αυτά γίνονταν στο Νέο Κόσμο στην πατρίδα μας μόλις εμφανίστηκαν τα πρώτα αυτοκίνητα ενώ η συγκοινωνία βρίσκονταν σε πρωτόγονη κατάσταση, λόγω ανύπαρκτων υποδομών.

Νιόφερτος από την Αμερική ο Χρήστος Καραγιάννης διηγούνταν σε παρέες στα μαγαζά του χωριού για τη μεγάλη πρόοδο της χώρας αυτής και πως ήταν η ζωή εκεί. Τους έλεγε για τις διπλές σιδηρογραμμές, τα τρένα που κυκλοφορούσαν, για τα λιμάνια και τους αμαξωτούς δρόμους, για τα αυτοκίνητα, για τα τρακτέρ που όργωναν τα χωράφια, για τα

ασανσέρ που είχαν για τις μεγάλες οικοδομές και τους ουρανοξύτες, για τα σπίτια που είχαν κρύο και ζεστό νερό, για νοσοκομείο και πυροσβεστικές υπηρεσίες και πολλά άλλα. Οι άνθρωποι τον παρακολούθουσαν με προσοχή και μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά όταν τους έλεγε ότι αυτά τα πράγματα θα γίνουν σε λίγες δεκαετίες και στην Ελλάδα και ότι το χωριό θα γεμίσει με αυτοκίνητα και θα πηγαίνουμε με αυτά στις δουλειές μας στο Παλιοζωγόλπι, στον Ίταμο και στο Γιώτη αυτά τα θεωρούσαν παραμύθια και γελούσαν.

Όταν μετά το 1950 αυτά τα πράγματα έγιναν και στην Ελλάδα και γέμισε ο τόπος με αγροτικά αυτοκίνητα και κούρσες και τα χωράφια τα όργωναν τα τρακτέρ, πολλοί κάτοικοι που άκουσαν αυτές τις διηγήσεις του πατέρα μου, μού έλεγαν με θαυμασμό πόσο προφητικός και οραματιστής ήταν.

Όταν, λοιπόν, βγήκε πρόεδρος του χωριού μαζί με το κοινοτικό συμβούλιο αποφάσισαν να διανοίξουν το δρόμο που συνδέει το χωριό μας με τη Σέκλιζα σε εύρος, σε πλάτος ώστε η κυκλοφορία με τα ζώα να γίνεται άνετα αλλά και η κυκλοφορία αυτοκινήτων να γίνεται μέχρι χαμηλά στο χωριό. Επίσης και στο χωριό μερικοί δρόμοι ήταν στενοί και η κυκλοφορία έβρισκε εμπόδιο. Έτσι έγινε ένας φαρδύς δρόμος, σπάνιο για την εποχή του και χωρίς έκτοτε να χρειασθεί άλλη διαπλάτυνση. Οι κάτοικοι δεν αντέρασαν για τη διάνοιξη αυτού του δρόμου. Όπως δεν αντέρασαν για το άνοιγμα των δρόμων μέσα στο χωριό.

Την εποχή εκείνη ιδρύθηκε στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης Δασολογική Σχολή και αναζητούσε ένα δάσος για να κάνουν πρακτική εξάσκηση οι φοιτητές της δασολογίας. Το αναζητούσαν σε Θεσσαλία ή Μακεδονία. Τους όρους που έθετε το Πανεπιστήμιο για την καταλληλότητά του είχε σε πρώτο βαθμό το δάσος της Ραχούλας, διότι ήταν το πλησιέστερο δάσος σε πρωτεύουσα νομού και είχε και μεγάλη γκάμα, ποικιλία, πολλά είδη δέντρων και θάμνων και είναι δυνατή η λειτουργία νεροπορίου για πολλούς μήνες.

Φυσικά θα έκαναν πολλές μόνιμες εγκαταστάσεις και ολόκληρο το δάσος θα βρίσκονταν σε ημερήσια επίβλεψη από τις δασικές και πανεπιστημιακές αρχές. Για τους κτηνοτρόφους του χωριού μας αλλά και για το σύνολο των κατοίκων αυτού θα αποτελούσε μεγάλο μπελά.

Όταν το έμαθαν αυτό οι κάτοικοι του χωριού μας θορυβήθηκαν σφόδρα και οι κτηνοτρόφοι της υπαίθρου συγκεντρώθηκαν στην πλατεία του χωριού και έκαναν παράσταση στο κοινοτικό συμβούλιο να μην ενδώσει στο αίτημα του Πανεπιστημίου, διότι το δάσος ήταν η ζωή γ' αυτού. Το συμβούλιο και ο πρόεδρος συμμερίσθηκαν τους φόβους των κτηνοτρόφων και ολόκληρου του χωριού και απέρριψαν την πρόταση του Πανεπιστημίου. Το παραπάνω Πανεπιστήμιο έπειτα από πολλές προσπάθειες βρήκε ορεινή κοινότητα και συμφώνησαν με την κοινότητα Περτουλίου Τρικάλων.

Οι παλιοί κτηνοτρόφοι μου έλεγαν όταν ήμουν νεαρός δάσκαλος ότι εάν δεν ήταν ο Καραγιάννης πρόεδρος τότε θεμέσις οι κτηνοτρόφοι της υπαίθρου συγκεντρώθηκαν στην πλατεία του χωριού και έκαναν παράσταση στο κοινοτικό συμβούλιο να μην ενδώσει στο αίτημα του Πανεπιστημίου, διότι το δάσος ήταν η ζωή γ' αυτού. Το συμβούλιο και ο πρόεδρος συμμερίσθηκαν τους φόβους των κτηνοτρόφων και ολόκληρου του χωριού και απέρριψαν την πρόταση του Πανεπιστημίου.

Το 1926 στο χωριό μας δημιουργήθηκε ένα μεγάλο, ένα τεράστιο πρόβλημα μεταξύ των καλλιεργητών του σταριού και του ιδιώτη εισπράκτορα που ανέλαβε να εισπράξει τη δεκάτη της παραγωγής του σταριού για λογαριασμό της Εφορίας Καρδίτσας. Ο εν λόγω ιδιώτης εισπράκτορας πίεζε αφόρητα τους κατοίκους να μην αλωνίζουν τα σιτηρά τους σε αλώνια απομακρυσμένα παρά σε αλώνια εντός ή πλησίον του χωριού για να μπορεί να ελέγχει την παραχθείσα ποσότητα. Για να γίνει αυτό έπρεπε να μεταφερθούν τα δέματα σταριού από πολύ μακρινές αποστάσεις. Η απαίτηση αυτή αναστάτωσε τους κατοίκους και τους έφερε σε μεγάλη απόγνωση και απελπισία. Ο πρόεδρος του χωριού κινήθηκε δραστήρια στις αρχές της Καρδίτσας, αγωνίσθηκε σθεναρά και είδε και έπαθε ένως ότου ματαιωθούν οι παράλογες απαίτησεις του αδηφάγου εισπράκτορα.

Το γεγονός αυτό δεν το εγγνώριζα και θα παρέμεινε άγνωστο εάν φίλος μου, ιστορικός ερευνητής, δεν μου έδινε φωτοαντίγραφο τοπικής εφημερίδας Καρδίτσας με τον τίτλο: "Διά τον κ. Έφορον", το οποίο και παραθέτω απόφοιτο. Το άρθρο αυτό τελειώνει με θερμά συγχαρητήρια για τον Πρόεδρο "... Δεν παραλείπωμεν να συγχαρώμεν τον Πρόεδρο Ζωγλόπι κ. Χρ. Καραγιάννην διά το ειλικρινές ενδιαφέρον που διανύει για τους συ

Ζωγλοπιτικά Σελίδες

Η Μάχη του Σκρα

Ο ελληνικός στρατός νίκησε τον βουλγαρικό στην περιοχή Σκρα του Κιλκίς, στις 17 Μαΐου 1918 (30 Μαΐου με το νέο ημερολόγιο), κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Υπήρξε η σπουδαιότερη απ' όσες μάχες έγιναν την άνοιξη εκείνης της χρονιάς στο Μακεδονικό Μέτωπο και η πρώτη εμπλοκή των ελληνικών δυνάμεων σε μια μεγάλης κλίμακας επιχείρηση.

Από το Δεκέμβριο του 1915 τα στρατεύματα των Κεντρικών Δυνάμεων (Βούλγαροι και Γερμανοί) είχαν πλησιάσει κοντά στο Σκρα και την άνοιξη του 1916 οι δυνάμεις της Αντάντ αρχίσαν να προχωρούν προς το Σκρα ντι λέγκεν, όπως είχαν ονομάσει οι Γάλλοι την τοποθεσία, με σκοπό να καθηλώσουν τις γερμανικές δυνάμεις, ώστε να μην μεταφερθούν μονάδες τους στο Δυτικό Μέτωπο. Από τον Απρίλιο του 1917 άρχισαν αψιμαχίες μεταξύ των δύο αντιπάλων, την ίδια ώρα που οι Γερμανοβούλγαροι οχύρωναν την περιοχή.

Ως εκ τούτου, ο γάλλος αρχιστράτηγος του Μετώπου, στρατηγός Γκιγιομά, αποφάσισε την κατάληψη της οχυρωμένης περιοχής του Σκρα. Τα σχέδια της επίθεσης συμπληρώθηκαν και υλοποιήθηκαν από τον αντικαταστάτη του, στρατηγό Φρανσέ ντ' Εσπερέ.

Την επίθεση ανέλαβε να υλοποιήσει το Σώμα Στρατού Εθνικής Αμύνης υπό τον αντιστράτηγο Εμμανουήλ Ζυμβρακάκη, ενώ τις δυνάμεις κρούσης οδήγησε ο υποστράτηγος Ιωάννου. Για το σκοπό αυτό διατέθηκαν το 50 και 60 Σύνταγμα Αρχιπελάγους, το 70 και το 80 Σύνταγμα της Μεραρχίας Κρητών και το 10 Σύνταγμα της Μεραρχίας Σερρών. Η ελληνική δύναμη διέθετε 14.546 πεζικάριους, τους οποίους υποστήριζαν 287 βαρέα και ελαφρά πυροβόλα. Υποστηρίζονταν από την 16η Γαλλική Αποικιακή Μεραρχία και το 10 Σύνταγμα Αφρικής. Οι Βούλγαροι διέθεταν πέντε συντάγματα πεζικού, υποστηρίζονταν από ισχυρό πυροβολικό, βαρύ και ελαφρύ.

Η επίθεση άρχισε στις 5 το πρωί της 16ης Μαΐου με μπαράζ πυροβολικού. Τα προορισμένα για την επίθεση πεζοπόρα τμήματα εξόρμησαν το πρωί της 16ης Μαΐου και μέχρι το απόγευμα, έπειτα από οικληρές μάχες και πάρα την πείσμαντα αντίσταση των Βουλγάρων, κατέλαβαν το Σκρα. Το τίμημα ήταν βαρύ για τα ελληνικά στρατεύματα. Οι νεκροί ανήλθαν σε 434 και οι τραυματίες σε 1.925. Σε πολλές εκαποντάδες υπολογίζονται οι νεκροί και οι τραυματίες Βούλγαροι και σε 2.000 οι αιχμάλωτοι.

Η νίκη των Ελλήνων στο Σκρα προκάλεσε μεγάλη εντύπωση στους Συμμάχους κι ενθουσιάσεις τον ελληνικό λαό. Κατέδειξε ότι ο ελληνικός στρατός, παρ' όλες τις εσωτερικές διαμάχες λόγω του Εθνικού Διχασμού, τα οργανωτικά και λειτουργικά του προβλήματα, εξακολουθούσε να είναι αξιόμαχος και εμπειροπόλεμος.

Δημοσιογράφοι ρώτησαν το Βούλγαρο αρχιστράτηγο, που διακήρυξε ότι τα οχυρά του Σκρα είναι απόρθητα, τι το απρόβλεπτο συνήργησε και έχασε τη μάχη. Εκείνος απάντησε: "Η τρέλα των Ελλήνων".

Αγγλογαλλική κατοχή της Αθήνας

Τέσσερα χρόνια μετά τα Παρκερικά, οι μεγάλες δυνάμεις επεμβαίνουν και πάλι στα εσωτερικά της Ελλάδας. Το επεισόδιο εντάσσεται στον Κρητικό Πόλεμο, που αναδιαμόρφωσε τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην Ευρώπη...

Τέσσερα χρόνια μετά τα Παρκερικά, οι μεγάλες δυνάμεις επεμβαίνουν και πάλι στα εσωτερικά της Ελλάδας. Στρατιωτικές δυνάμεις της Γαλλίας και της Βρετανίας θέτουν για τρία χρόνια υπό τον έλεγχό τους την Αθήνα και τον Πειραιά (1854-1857), επειδότιος ο βασιλιάς Όθων υποδιάλιζε την εξέγερση των Ελλήνων στις υπόδουλες περιοχές της Ήπειρου, της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, ενέργεια που αντιστρατεύτηκε τα συμφέροντά τους. Το επεισόδιο αυτό εντάσσεται στον Κρητικό Πόλεμο (1853-1856), που αναδιαμόρφωσε τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην Ευρώπη, στα μέσα του 19ου αιώνα.

Όλα ξεκίνησαν, όταν ο δυναμικός τοάρος της Ρωσίας Νικόλαος Α' ήθελε να τελειώνει με τη θνήσκουσα Οθωμανική Αυτοκρατορία, με σκοπό να επωφεληθεί από την κληρονομιά της. Η απόφασή του να κηρύξει τον πόλεμο στον Σουλτάνο στις 4 Οκτωβρίου του 1853 βρήκε αντίθετες τη Γαλλία και τη Βρετανία, που για να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα τάχθηκαν υπέρ της ακεραιότητας της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η εξέλιξη αυτή προκάλεσε φρενίτιδα ενθουσιασμού στους Έλληνες, που θεώρησαν ότι είχε έλθει η στιγμή για την εκπλήρωση των εθνικών ονείρων και της Μεγάλης Ιδέας. Σχεδόν αμέσως συγκροτήθηκαν εθελοντικά σώματα, τα οποία έχοντας την ολόθερην συμπαράσταση του βασιλικού ζεύγους, του Όθωνα και της Αμαλίας, εισέβαλαν στα αλύτρωτα εδάφη της Ήπειρου, της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, που τότε βρίσκονταν υπό την κυριαρχία των Οθωμανών Τούρκων, για να ενισχύσουν τις τοπικές εξεγέρσεις του ελληνικού στοιχείου.

Η Βρετανία και η Γαλλία δεν είδαν με καλό μάτι την κίνηση αυτή των Ελλήνων, που αντικειμενικά ευνοούσε τον τοάρο, αφού κρατούσε καθηλωμένες στον υπόδουλο ελληνικό χώρο σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις των συμμάχων τους Οθωμανών. Έτοι, άρχισαν να βομβαρδίζουν με διαβήματα τον Όθωνα για την απόσυρση των ελληνικών στρατιωτικών σωμάτων από τα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Εις μάτην όμως, αφού ο Όθων ήταν αποφασισμένος να επερίνει στην πολιτική του αυτή (και για τη βελτίωση της φθίνουσας δημοτικότητάς του), παρά τις προειδοποιήσεις των διπλωματικών μας

Παρέλαση Αγγλογαλλικών στρατευμάτων κατοχής στην Αθήνα

αποστολών σε Παρίσι, Λονδίνο και Κωνσταντινούπολη, που του επισήμαναν τους κινδύνους που εγκυμονούσε η πολιτική του για τη χώρα μας.

Επειδότιος τα διαβήματα των Αγγλογαλλών δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα, οι δύο χώρες αποφάσισαν να δράσουν δυναμικά για να επιβάλλουν τις απόψεις τους. Οι πρεοβευτές τους στην Αθήνα επέδωσαν τελεσίγραφο στον βασιλιά και μετά τη λήξη του στις 12 Μαΐου του 1854, πρώτα ο γαλλικός στρατός αποβιβάσθηκε στον Πειραιά, για να ακολουθήσει λίγες ημέρες αργότερα ο βρετανικός. Υπό την πίεση των όπλων, ο Όθων αναγκάσθηκε να διακηρύξει την ουδετερότητα της Ελλάδας στον Κρητικό Πόλεμο και να αποσύρει σταδιακά τα στρατιωτικά σώματα από τα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Παράλληλα, απόλλαξε από τα καθήκοντά της την κυβέρνηση του Αντωνίου Κριεζή και άρκες νέα υπό τον βετεράνο πολιτικό και πρεοβευτή της Ελλάδας στο Παρίσι, Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο. Με απαίτηση των Γάλλων, το υπουργείο Στρατιωτικών (σήμερα Εθνικής Άμυνας) δόθηκε στον μισητό του αντίπαλο Δημήτριο Καλλέργη, που πρωταγωνίστησε στην εναντίον του επανάστασης της Ζης Σεπτεμβρίου του 1843. Η κυβέρνηση Μαυροκορδάτου, γνωστή και ως "Υπουργείο Κατοχής", θα παραμείνει στην εξουσία έως τα τέλη Σεπτεμβρίου του 1855 και θα αντικατασταθεί από την κυβέρνηση του Δημητρίου Βούλγαρη.

Το μοναδικό, ίσως, επίτευγμα της κυβέρνησης Μαυροκορδάτου υπήρξε η επανάληψη των διπλωματικών σχέσεων με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, που είχαν διακοπεί λόγω της εισβολής των ελληνικών στρατιωτικών σωμάτων στα εδάφη της και η σύναψη εμπορικής συμφωνίας μεταξύ των δύο χωρών (27 Μαΐου 1855), που υπήρξε ευνοϊκή για τα ελληνικά συμφέροντα. Αρχικά, ο Σουλτάνος είχε απαιτήσει αποζημίωση από την Ελλάδα για τις καταστροφές που είχαν προκληθεί στις επαρχίες του, αλλά οι αξιώσεις του απορρίφθηκαν από τους Αγγλογαλλούς, με το αιτιολογικό τις βιαιοπραγίες των στρατευμάτων του εναντίον των Ελλήνων κατοίκων των περιοχών αυτών.

Η κατοχή των Αγγλογαλλών αρχικά περιορίσθηκε μόνο στον Πειραιά, αλλά λόγω του ανθυγεινού κλήματος του επινείου της Αθήνας, επεκτάθηκε το καλοκαίρι του 1854 ως τα Πατήσια και την Πεντέλη. Η παραμονή των ξένων δυνάμεων στην πρωτεύουσα ήταν αρκετά επώδυνη για τους κατοίκους της, παρά την ενασχόληση τους με πολλά κοινωφελή έργα. Οι ξένοι στρατιωτικοί ανατινάχισαν στα εσωτερικά πολιτικά πράγματα, κατέστρεψαν γεγκατάσσεις αντιπολιτευόμενων εφημερίδων ("Αιών"), συνέλαβαν μη αρεστούς σ' αυτούς δημοσιογράφους, όπως ο Ιωάννης Φιλήμων και ο Κωνσταντίνος Λεβίδης και πλήγωσαν την υπερηφάνεια των Αθηναίων, όταν παρίλαυναν προκλητικά μπροστά από το παλάτι του Όθωνα (κτίριο σημερινής Βουλής) στην Πλατεία Συντάγματος. Μα πάνω απ' όλα θα προκαλέσουν το μίσος των Αθηναίων, όταν από το πλήρωμα ενός γαλλικού πλοίου θα προέλθει η χολέρα, που θέρισε την Αθήνα και προκάλεσε τον θάνατο 3.000 ανθρώπων, δηλαδή το ένα δέκατο των κατοίκων της.

Τα αγγλογαλλικά στρατεύματα θα αναχωρήσουν τελικά από την

Ο γέρο-πλάτανος του Τσιόκη

Κανείς δεν ξέρει πόσους αιώνες εζησε, πώς ήταν στα νιάτα του και πως κατάντησε, μια καμένη κουφάλα με μερικές φουντες κλαδιά, όπως τον θυμήθηκε η γενιά μας.

Κάποτε του έβαλαν φωτιά· ποιος/ποιοι, πάτε και γιατί, κανείς δεν ξέρει. Κάλκε η σάρκα του, αλλά οι φλέβες του παρέμειναν ζωντανές και τον τροφοδοτούσαν. Και έτοι όμως χρίστιμος ήταν. Στις μεγάλες μπρές στέγαζε τον τσοπάνη και τα ζώα του. Στα πανηγύρια του χωριού και τι δεν είδαν τα μάτια του! τα παλικάρια τα παλιά να στήνουν το χορό και ν' αμιλλώνται στα τσαλίμια για να τους προσέξουν οι ντροπαλές κοπέλες και να νυφδιαλέξουν· τους λεβεντόγερους να χορεύουν τραγουδώντας με το στόμα:

"Δεν ήμουν νιος καμιά φορά,
δεν ήμουν παλικάρι...".

Κι όσοι από εκείνους δεν το λέγαν τα πόδια τους, τους έβλεπε να παίζουν στο κεφαλόβρυσο την τάμπα.

Στα νεότερα χρόνια θυμούμαστε, όσοι μας χαρίστηκε ο χρόνος, τους ερασιτέχνες χασάπηδες του χωριού να κρεμούν στην τέμπλα που είχαν καρφωμένη στην κουφάλα του πλάτανου, κάποιο οφάγιο (γιδά ή προφατίνα). Ένας από εκείνους ήταν ο Χρήστος Τσούτουσαρας, που διαφήμιζε για αρνάκι του γάλακτος, με πολύ γουστόζικο τρόπο, την παλιά προβατίνα που είχε κρεμασμένη στον πλάτανο:

-Αρνόπουλοο του γάλακτος, να τρώει η μάνα και στο παιδί να μη δίνει!

Κι ο κρητικός χωροφύλακας που τη μπλιόρα την έλεγε μαλιόρα, ρωτούσε:

-Μαλιόρα είναι, Χρήστο;

"Μαλιόρα, μαλιόρα, απαντούσε ο Χρήστος, και στρέφοντας προς εμάς που παρακολουθούσαμε τη σκηνή, σιγοψιθύριζε:

- Η "μαλιόρα" είναι μάνα τις παλιολάιας!

Κι ύστερα ήρθε ο Ιανός και ισοπέδωσε τα πάντα. Μα ο γέρος, πληγωμένος γίγαντας, άντεξε και παρέμεινε όρθιος. Κράτα καλά, γέρο μου, να βγάλεις και τούτον τον αιώνα!

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΡΤΗ

- Μη σε γελάσει ο βάτραχος και το χελιδονάκι· αν δεν λαλήσει ο τζίτζικας, δεν είν' καλοκαιράκι.
- Τα παλιόβιοδα τα γδέρνει, τα δαμάλια τα παιδεύει.
- Μάρτης, γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης.
- Αν δώσει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, χαρά σ' εκείνο το ζευγάρι που 'χει πολλά σπαρμένα.
- Λείπει ο Μάρτης απ' τη Σαρακοστή;
- Του Μάρτη ο ήλιος βάφει και πέντε μήνες δεν ξεβάφει.
- Αν δώσει ο Μάρτης και κακιώσει, μες στα χιόνια θα μας χώσει.
- Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα.
- Από Μαρτιού πουκάμισο κι από Αύγουστου κάπα.
- Από τον Μάρτη πουκάμισο, από τον Αύγουστο σεγκούνι.
- Κάλλιο Μάρτη στις γωνιές, παρά Μάρτη στις αυλές
- Μάρτη έβρεχε; Θεριστής χαιρότανε.
- Μάρτη φύλαγε τ' άχυρα, μη χάσεις το ζευγάρι.
- Μάρτη, Μάρτη βροχέρε κι Απρίλη δροσερέ.
- Μάρτης είναι νάζια κάνει, πότε κλαίει, πότε γελάει.
- Τον Μάρτη ξύλα φύλαγε, μην κάψεις τα παλούκια.
- Μη σε γελάσει ο Μάρτης το πρώι και χάσεις την ημέρα.
- Ο Μάρτης ο πεντάγνωμος, πέντε φορές εχιόνισε και πάλι το μετάνιωσε πως δεν εξαναχιόνισε!
- Ο Μάρτης πενταδείλιος και ματαπεινασμένος.
- Όποιος εχει κόρη ακριβή, του Μάρτη ο ήλιος μην τη δει.

O fon karagian sto f/b

Χροοόνια τώρα, (μπορεί και επί Αντιδημαρχίας Μπέλου) έχουν να κοπούν τα βάτα στην είσοδο του χωριού.

Και κάθε φορά που περνώ λέω από μέσα μου. Δεν θα βρεθεί ένας να τα κόψει, λίγο ακόμα και θα μας γκαβώσουν!

**

Και ο του θαύματος, βρέθηκε ο γιος του Μπάρμπα Φώτη και άρχισε να τα καθαρίζει και να τα καίει....Γιώργη μόλις τελειώσεις αυτή την είσοδο, κάνε μιά παλικαριά ακόμη να καθαρίσεις και την έξοδο.

Την καλησπέρα μου στους απανταχού φίλους.

Σ.Σ. Έχει δίκιο ο Φώτης. Εκτός από το "γκάβωμα" που κινδυνεύουν και οι διερχόμενοι, οι βατιώνες στην είσοδο, δίνουν την εντύπωση εγκαταλελεμένου χωριού.

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

Αλέκτορες

Αλεκτόρων δύο μαχομένων περί θηλειών ορνίθων, ο είς τον έτερον κατετροπώσατο. Και ο μεν ηττηθείς εις τόπον κατάσκιον απών εκρύβη· ο δε νικήσας εις ύψος αρθείς και εφ' υψηλού τοίχου στάς, μεγαλοφώνως εβόησε. Και παρευθύς αετός καταπτάς ήρπασεν αυτόν. Ο δ' εν σκότει κεκρυμμένος, αδαώς έκτοτε τας θηλείας επέβαινεν.

Ο μύθος δηλοί, ότι κύριος υπερηφάνοις αντιτάσσεται, ταπεινοίς δε δίδωσι χάριν.

Μετάφραση

Όταν δύο πετεινοί μαλώνοντας διεκδικούσαν τις κότες, ο ένας νίκησε τον άλλο. Ο νικημένος έφυγε και κρύφτηκε σ' ένα σκιερό τόπο. Ο νικητής πέταξε, στάθηκε σέναν ψηλό τοίχο και φώναζε με δυνατή φωνή. Αμέσως ένας αετός πέταξε και τον άρπαξε. Από τότε εκείνος που είχε κρυφτεί σε σκοτεινό μέρος καβαλίκευε τις κότες χωρίς φόβο.

Η διήγηση δείχνει ότι ο Θεός εναντιώνεται στους περήφανους και κάνει χάρη στους ταπεινούς.

ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ

Το πανέμορφο αυτό φθινοπωρινό άνθος που μας μαγεύει με τα εξαίσια χρώματά του, δεν άφησε ασυγκίνητο και το εθνικό μας ποιητή, Οδυσσέα Ελύτη, που το διαιώνισε με το τρυφερό αντί ποίημά του.

-Κυκλάμινο, κυκλάμινο στον βράχο σύναξα το γαίμα στάλα στάλα.
Μαντήλι ρόδινο έπλεξα κι ήλιο μαζεύω τώρα.

Οδυσσέας Ελύτης

Ο άνθρωπος

σε όλα τα ηλικιακά στάδια

Παις ων κόσμιος ίσθι.

Ως παιδί να είσαι ευγενικός.

Ηβών εγκρατής.

Ως έφηβος, να είσαι εγκρατής.

Μέσος δίκαιος.

Ως μεσήλικας να είσαι δίκαιος.

Πρεσβύτης εύλογος.

Ως ηλικιωμένος να δίνεις σωστές συμβουλές.

Τελευτών άλυπος.

Όταν πεθαίνεις, να μη λυπηθείς.

Από τα Δελφικά ρητά

τη μύτη και αν καίει πολύ, έχει πολλά βάσανα το παιδί να τραβήξει, αν λίγο, λίγα.

Για να περιποιηθούν τις Μοίρες, οι πλούσιοι βάνουν από κάτω στο προσκέφαλο του παιδιού αστημένια ή χρουσά πράματα ή χρήματα, οι αρματολοί άρματα και οι φτωχοί, καθένας κατά τη δύναμή του, για να παρακινθούν οι Μοίρες να μοιράσουν σύμφωνα μ' εκείνα.

Οι τρεις Μοίρες: Κλωθώ, Λάχεσις, Άτροπος

Νικολάου Πολίτη

«Οι παραδόσεις του ελληνικού λαού»

Οι Μοίρες (Γορτυνία)

Άμα γεννηθεί παιδί, θα περάσουν τρεις ημέρες και τότες θα έρθουν οι Μοίρες να το μοιράσουν. Και σημάδι είναι ετούτο, ότι η μύτη του καίγεται. Γιατί η Μοίρα κάθεται στη μύτη σαν μεγάλη μύγα, καυτερή και παρδαλή με ούλα τα χρώματα, άλλοτε όμως το ένα χρώμα περισσότερο και άλλοτε το άλλο. Και παρατηρούνε οι γυναίκες αν είναι πολύ καημένη η μύτη του παιδιού, τότε θα ειπεί πως έχει να περάσει πολλά βάσανα και λύπες. Αν είναι λίγο, λίγα. Και τα χρώματα δείχνουν τη Μοίρα, αν είναι μεγαλύτερα τα κόκκινα ή τα άσπρα, πως θα περάσει περισσότερα καλά, και κακό πάλι είναι, αν τα περισσότερα είναι μαύρα ή γεράνια. Αν είναι και πολύ καυτερή και καίγεται

Η Ιζαμπώ των ελάτων και της ηδονής

Ανάμεσα στη φαντασία και την πραγματικότητα

Γράφει η Τιτίκα - Μαρία Σαράπη, Δισεγγονή του Πάνου Ζογλοπίτη

Τι κοιτάς Ιζαμπώ!¹ Πάντως κοιτάς πέρα από το φωτογραφικό φακό. Ίσως γιατί είναι διάφανος σαν εσένα, σαν τα δάκτυλά σου. Με το δεξί σου χέρι έπαιζες με το διαμαντένιο σου δαχτυλίδι στο αριστερό. Σήμερα είσαι στον κήπο σου: ανασάινες² στο πάνω χωριό³ εκεί που αναπνέεις! Έχεις γεννήσει τις τέσσερις κορούλες σου και απενίζεις το μέλλον με αγωνία. Όμως το βουνό σου δίνει ζωή. Λες και τα έλατα είναι οι αδελφούλες σου. Εκεί στα έλατα έχεις τη νοσταλγία της ηδονής. Της ηδονής που δεν έζησες ποτέ. Η γλώσσα σου περνάει φευγαλέα πάνω από τα χείλη σου και τα υγραίνει. Πάρνεις τα αγριοκέρασα στα χέρια σου, τα σφίγγεις και ο χυμός τους σαν αίμα κοκκινίζει τα δάκτυλά σου. Τι γλύκα! Ανατριχάζεις ολόκληρη και το ρίγος φθάνει στην ψυχή σου. Ανάβαστη στο όρος Καρμέλ². Πλένεις τα χέρια σου και κοιτάζεις το πρόσωπό σου στον βενετσιάνικο καθρέφτη. Μπροστά στον καθρέφτη η "Εφημερίδα των Κυριών"³ της Καλλιρόης Παρέν, ποτισμένη από τα δάκρυά σου. Βλέπεις το κορμί σου γυμνό κι ας είσαι ντυμένη. Αναρωτιέσαι πώς θα αγκάλιαζες τον αγαπημένο σου, αν ήσουν ελεύθερη. Τα χείλη του θα σέρνονταν στο λαιμό σου, τον λεπτό σαν του κύκνου. Ναι, ηδονικέ κύκνε μου. Θα χαλάρωνες και θα άφηνες τα μαλλιά σου λυτά καθώς θα σκέπαζαν το πρόσωπό του. Θα έκλεινες τα μάτια σου και θα ταξιδεύετε αγκαλιά, μαζί σε ένα πέλαγος ηδονής, σ'έναν ωκεανό απόλαυσης. Μετά θα μίκραινες, θα μίκραινες σαν την Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων. Και σιγά-σιγά, με βασιλική αβρότητα θα έμπαινες πάλι μέσα στο κορμό του πράσινου έλατου για να βρεις τις αδελφές σου τις νύμφες. Ελεύθερε! Με τον μακρύ, λευκό, διάφανο χιτώνα σας ν' ανεμίζει στο απαλό αεράκι καθώς χορεύετε τον ουράνιο αλλά τόσο γήινο

χορό σας, χέρι-χέρι, κυκλικά, γειάτες από ζωή και δροσισμένες από τα βαθιά φιλιά και τον χυμό των δένδρων.

Αν το σκεφθεί κανείς 'ορθολογιστικά'⁴ το μοιραίο τέλος της Ιζαμπώς ήταν η φυσική εξέλιξη των πραγμάτων. Στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του εικοστού η κατάσταση των γυναικών της "ανώτερης" αστικής τάξης στην Ελλάδα δεν είχε αλλάξει και πολύ από την εποχή της Ελισάβετ Μουτζάν Μαρτινέγκου³. Τι κι αν μάθαιναν πιάνο και γαλλικά, τι κι αν είχαν βενετσιάνικες καρφίτσες και υπέροχα φορέματα, ήταν παιχνίδι στα χέρια του πατέρα, του μηνηστήρα, των αρσενικών αδελφών και τέλος του συζύγου. Δεν υπήρχε αμφιβολία πως η Ιζαμπώ ήταν χαρισματική. Όμορφη, έξυπνη, ευαίσθητη, έβλεπε μπροστά και ήξερε πολύ καλά πως μόνο η μόρφωση των γυναικών θα έφερνε τελικά την απελευθέρωσή τους. Θα συνέτειναν ίσως σε αυτή την απελευθέρωση και κάποιες συγκυρίες, ο Ά' Παγκόσμιος π.χ. που αναγκαστικά θα έβγαζε τις γυναικές από το σπίτι, αφού οι άνδρες θα έλειπαν στον πόλεμο κάποιος θα έπρεπε να κάνει τις δουλειές τους, αλλά αυτό αφορούσε περισσότερο την εργατική τάξη. Η Ιζαμπώ βέβαια αυτό δεν μπορούσε να το προβλέψει. Αγαπούσε τη φύση, τον άνεμο, τα ανθισμένα λιβάδια, τη βροχή, τον γαλανό ουρανό. Αγαπούσε και το πάνω χωριό, όπου ήταν το εξοχικό της οικογένειας. Ο δρόμος δεν έφθανε ως εκεί και παρόλα αυτά επέμενε να πηγαίνει εκεί με τις κόρες της κάθε καλοκαίρι, έστω και με την άμαξα, όσο πήγαινε, έστω και με τα ζώα.

Η Ιζαμπώ ονειρεύεται. Ήθελε να στείλει και τις τέσσερις κόρες της στο Αρσάκειο. Έλα όμως που ο σύζυγος αντιδρούσε σθεναρά. Και να σκεφθεί κανείς ότι η περιουσία ήταν της δική της. Όμως τα αδέλφια της τα είχαν κάνει "πώληση" στο σύζυγο, όλα, κινητά και ακίνητα. Ποτέ δεν κατάλαβα το γιατί. Έψαξα, έψαξα, ρώτησα μαμά και θεία αλλά απάντηση δεν πήρα.

τα σπίτια τους, να δώσουν λύση στα πιο επείγοντα προβλήματά τους και να βάλουν τη ζωή τους σε κάποιο ρυθμό. Ευτύχημα που ο καιρός ήταν σύμμαχός τους. Άνοιξη βλέπετε, εποχή ζωαδότρα! Εποχή που σε ανεβάζει ψυχολογικά, που σου φτιάχνει τη διάθεση, που σε σπρώχνει μπροστά και σου δίνει δύναμη για ζωή!

Σε λίγον καιρό η ζωή του χωριού πήρε το δρόμο της. Οι άνθρωποι μπάλωναν ασταμάτητα τη μέρα τους με χήλιες δυο δουλειές. Οι κήποι άρχισαν σιγά σιγά να πρασινίζουν. Στις γύρω πλαγιές άρχισαν ν' ακούγονται λίγα κυπροκούδουνα. Ο τόπος συνοδεύτηκε κι άρχισε να παίρνει πάλι την ήμερη όψη του. Τα παιδιά άρχισαν να πηγαίνουν στο σχολείο, να τρέχουν, να παίζουν, να φωνάζουν, να γελάνε.

Βέβαια, υπήρχαν και κάποια πράγματα που δεν μπορούσαν να διορθωθούν, γιατί κανείς δεν μπορούσε να φέρει πίσω εκείνους που χάθηκαν, ούτε να παρηγορήσει αποτελεσματικά τους γονείς τους, τις μαυροφορεμένες γυναικές και τα ορφανά. Αυτός ο πόνος δεν έσβησε.

Όμως, όπως η φλούδα του δένδρου της αυλής, που με τον καιρό θρέφει και κρύβει μέσα της το δεμένο στο κορμό σύρμα της μπουγάδας, έτσι και οι πονεμένοι έκρυψαν βαθιά μέσα τους τον πόνο, φίλιωσαν μαζί του, φόρεσαν την περηφάνια τους και τράβηξαν μπροστά. Τι άλλο να έκαναν;

Σημείωση του συγγραφέα: Όλα όσα καταγράφονται εδώ, οφείλω να ομολογήσω ότι προέρχονται από μαρτυρίες και ακούσματα. Μνήμες δεν υπάρχουν. Βέβαια, έζησα εξ απαλών ονύχων τις δυσκολίες των τελευταίων ημερών των "καταδικώμενων" και την ταλαιπωρία του επαναπατρισμού τους, χωρίς βέβαια να έχω τη δυνατότητα να καταγράφω μνήμες. Κοντολογίς, γεννήθηκα σε άθλιες συνθήκες διαβίωσης του Δικαστικού Μεγάρου Καρδίτσας, στις 3 του Απρίλη 1950. Στις 24 με βαφτίσανε. Βιαστήκαν από το φόβο μην αποβεί μοιραίο το επικείμενο ταξίδι, για ένα αδύναμο μωρό, και αποδημήσει αβάπτιστο. Στις 25 ανήμερα της ονομαστικής μου εορτής, έγινε ο επαναπατρισμός.

Θεώρησα απαραίτητο να αναφέρω τα παραπάνω για να γνωρίζει ο αναγνώστης από ποια θέση και απόσταση "είδα" τα γεγονότα που περιγράφω.

Μαριγώ Ζογλοπίτη (Ιζαμπώ)

Προφανώς δεν ήξεραν ούτε οι ίδιες. Ο σύζυγος της Ιζαμπώ, εισαγγελέας στο επάγγελμα, θεωρούσε τη μόρφωση των γυναικών συνώνυμη με τα "ελευθέρια" ήθη. Έτσι η Ιζαμπώ είχε εγκλωβισθεί. Διάβαζε την "Εφημερίδα των Κυριών" της Καλλιρόης Παρέν⁴ και μαράζωνε. Ανάπνεε τον καθαρό αέρα των Αγράφων και πνιγόταν. Η μοναξιά της ήταν αφόρητη. Και να σκεφθεί κανείς ότι ο ένας της αδελφός ήταν δικηγόρος και ο άλλος γιατρός. Βέβαια αυτό δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση γιατί αυτοί που αντέδρασαν στην Ψήφο των γυναικών στην Ελλάδα ήταν η πλειοψηφία των "μορφωμένων" ανδρών. Έτσι η Ιζαμπώ μαραίνοταν σιγά-σιγά σαν λουλουδάκι. Έβλεπε το αδιέξοδο... Στα 37 της θα άφηνε τον μάταιο τούτο κόσμο αφού γέννησε ένα αγοράκι, από επιλόχειες επιπλοκές. Και από κατάθλιψη από ότι κατάλαβα Το αγοράκι πέθανε λίγες μέρες μετά τη γέννα. Αχ γιαγιά Ιζαμπώ! γιατί, γιατί να μην γεννηθείς μερικές δεκαετίες αργότερα; Προσπαθώ να σε σκεφθώ να κοιτάς τα μακριά λεπτά δάκτυλά σου με τα διαμαντένια δαχτυλίδια και να αναστενάζεις στον κήπο σου. Προσπαθώ να νιώσω τον καμπό σου, να ακούσω τους χτύπους της καρδιάς σου. Να αισθανθώ την οδύνη σου. Χάθηκες σαν αδύναμο πουλάκι, πονεμένο, τραυματισμένο από τις πέτρες και τις σφενδόνες της σκληρότητας, του οπισθοδρομισμού, της ανοησίας. Τόσο άδικα, τόσο άδικα.... Αναπαύσου εν ειρήνη. Γύρε το κεφαλάκι σου σαν τα καμπανάκια, τα αγριολούσιδα... που φυτρώνουν στις πλαγιές των Αγράφων που τόσο αγάπησες...

Σημειώσεις

1. Ιζαμπώ: "Η πριγκίπισσα Ιζαμπώ", μυθιστόρημα του Άγγελου Τερζάκη. Αναφέρεται στην εποχή της μεσαιωνικής Ελλάδας στη ζωή της Ισαβέλλας Ά' της Αχαΐας, των Βιλεαρδούνων, κατά την φραγκοκρατία. Η συγγραφέας βλέπει την Ιζαμπώ στο πρόσωπο της γιαγιάς της Μαριγώς Πάνου Ζογλοπίτη.

2. Όρος Καρμέλ: Οροσειρά της Δυτικής όχθης στην Παλαιοστίνη. Μεταφορικά η λέξη δηλώνει ανθισμένο δενδρόκοπο, επίγειο παράδεισο!

3. Ελισάβετ Μουτσάν-Μαρτινέγκου: Ζακινθινή αριστοκράτισσα του 19ου αι.. Η ζωή της μοιάζει με τη ζωή της Μαριγώς Ζογλοπίτη.

4. "Η Εφημερίς των κυριών". Εκδότης από τη δασκάλα, δημοσιογράφο και φεμινίστρια, Καλλιρόη Παρέν, η οποία έδωσε σκληρούς αγώνες για τη χειραφέτηση και την ψήφο των γυναικών.

Το λάγιο αρνί

Συνέχεια από τη σελ. 1

μου, μια μονάχα χάρη σας ζητώ: να μη μου δέσετε τα χέρια, σαν φύγετε, και ν' αφήσετε δίπλα τη φλογέρα μου.

Οι κλέφτες δεν του ξάλασαν το χατήρι. Σαν ξεμάκρυναν, παίρνειν ο τσοπάνης τη φλογέρα

Τι θα πει άνδρας

Ο Θεός δημιούργησε το γάιδαρο και του είπε:

-Θα δουλεύεις από το πρωί ως το βράδυ και θα κουβαλάς το φορτίο που θα τοποθετούν στην πλάτη σου. Θα τρως χορτάρι και όχι πιλούσια φαγητά. Θα έχεις λίγο μιαλό, θα ζεις όμως 50 χρόνια.

Όταν άκουσε αυτά ο γάιδαρος, διαμαρτυρόμενος, απάντησε:

-Τι τα θέλω τα 50 χρόνια με τέτοια ζωή; Δώσε μου 30 χρόνια, φτάνουν.

Έτσι και έγινε. Μετά ο Θεός δημιούργησε το σκύλο και του είπε:

-Θα είσαι φύλακας της περιουσίας του αφεντικού σου. Θα τρως ό,τι περισσεύει και θα ζεις 25 χρόνια. Και με παράπονο ο σκύλος απαντάει:

-Θεέ μου, δεν αντέχεται 25 χρόνια τέτοια ζωή. Μου φτάνουν μόνο 10 χρόνια. Έτσι και έγινε.

Μετά ο Θεός δημιούργησε τον πίθηκο και του είπε:

-Θα πηδάς από δένδρο σε δένδρο και θα συμπεριφέρεσαι, σαν χαζός. Θα κάνεις τον γελωτοποιό και θα ζεις 30 χρόνια. Και ο πίθηκος απάντησε:

-Γελωτοποιός και χαζός, 30 χρόνια είναι πολλά. Δώσε μου 10 χρόνια και φτάνουν. Έτσι και έγινε.

Τελικά ο Θεός δημιούργησε τον άνδρα και του είπε:

-Θα είσαι άνδρας, το μόνο λογικό ον που θα κατοικεί στη γη. Με το λογικό σου θα επιβάλλεσαι σε όλο το άλλο ζωικό βασίλειο. Θα είσαι εξουσιαστής της γης και θα ζεις 20 χρόνια. Και ο άνδρας, διαμαρτυρόμενος έντονα, απάντησε:

-Θεέ μου, είμαι άνδρας με λογικό και εξουσιαστής της γης, μόνο 20 χρόνια; Δώσε μου τουλάχιστο τα 20 χρόνια που αφαίρεσες από το γάιδαρο, τα 15 από το σκύλο και τα άλλα 20 από τον πίθηκο. Έτσι και έγινε.

Από τότε ο άνδρας ζει 20 χρόνια σαν άνδρας, μετά παντρεύεται και δουλεύει 20 χρόνια και, σαν γάιδαρος, και από το πρωί ως το βράδυ κουβαλάει τα βάρη της οικογένειας. Μετά αποκτάει παιδιά και ζει 15 χρόνια σαν σκύλος, προστατεύοντας το σπίτι και την περιουσία του και τρώγοντας ό,τι περισσεύει από την οικογένεια. Και, αφού γεράσει πια, ζει σαν πίθηκος, συμπεριφέρεται σαν χαζός και κάνει το γελωτοποιό στα εγγόνια του. Αυτός είναι ο ΑΝΔΡΑΣ.

Γράφει ο Ευάγγελος
Αποστολάς

Ο παλιός δρόμος Ραχούλα-Παλιοζωγλόπι καταστράφηκε από τον Iavό

Αναδημοσιεύουμε από τον ιστότοπο "Ζωγλόπι-Ραχούλα. Μόνη μας πατρίδα τα παιδικά μας χρόνια" έκκληση προς κάθε αρμόδια Αρχή, για την αποκατάσταση του μονοπατιού, το οποίο τα τελευταία χρόνια αποτελούσε μόνιμη διαδρομή των ορειβατικών συλλόγων.

Ο Μ.Σ.Ραχούλας ενώνει τη φωνή του με τους παραπάνω και απευθύνεται κυρίως στους συγχωριανούς που έχουν κάποια επιρροή στις αρμόδιες Αρχές, για να "ξεκολλήσει" το ζήτημα.

Το δημοσίευμα

"Πριν επτά χρόνια με τον ΕΟΣΚ περπατήσαμε το μονοπάτι Ζ8, Ραχούλα - Παλιοζωγλόπι - βρύση Ιτάμου ακολουθώντας τη διαδρομή μέσω της κορυφής Νεράιδα.

Υπέροχη διαδρομή που ακολουθούσε τον παλιό πλακόστρωτο δρόμο δίπλα στο ποτάμι.

Αυτό το υπέροχο μονοπάτι έχει καταστραφεί από τον Iavό και σε πολλά σημεία τώρα είναι απροσπέλαστο.

Έτσι έχουμε τρία και πλέον χρόνια να δούμε πεζοπόρους και ορειβάτες στο χωριό.

Αν και υπάρχουν εναλλακτικές διαδρομές αυτές είναι πάνω σε δρόμους κάτι που δεν προτιμούν οι ορειβατικοί σύλλογοι.

Είναι πολύ σημαντικό θέμα η επαναχάραξη και η αποκατάσταση του μονοπατιού που για ενημέρωση σας συνεχίζει από τη βρύση Ιτάμου (είναι προσβάσιμο αυτό το τμήμα αλλά είναι πλέον καθαρά ορειβατικό) και ανεβαίνει στου Στρουπτη λακα, την Κοτρώνα και φθάνει ψηλά στο διάσελο και στις δίδυμες κορφές του Ιτάμου (Τσιούκα - Σουφλιά) μετά κατηφορίζει προς Παπαμιχαλή - Ανυφαντή και καταλήγει στον Αμάραντο".

Τον καιρό των αβράκωτων

Τα παλιότερα χρόνια - όχι και πολύ παλιά- όλοι οι χωριάτες -άνδρες/γυναίκες- κυκλοφορούσαν αβράκωτοι. Αυτή ήταν η συνήθεια και κανένας δεν το συζητούσε. Άλλωστε, σε μια εποχή που το μπάνιο ήταν είδος πολυτελείας, όταν τ' απόκρυφα μέρη τους αερίζονταν, απόφευγαν και τη μυκητίαση. Οι κλέφτες μάλιστα, όταν έκαναν μεγάλες πορείες έκαναν στάση σε κάποιο σκονισμένο μονοπάτι, σήκωναν τη φουστανέλα και κάθονταν κατάχαμα για να σκονίζονται τ' απόκρυφα μέρη τους, ως είδος πούδρας!

Ο Τόλιας από μικρό παιδί ήταν τσομπάνος και ολημερίς γύριζε βουνά και καταράχια φορώντας μια παλιοφουστανέλα, που ο Θεός να την κάμει φουστάνελα! Εκεί στα 22 του ο πατέρας του, ο Θωμάς, έκρινε πως ο Τόλιας έφτασε σε ηλικία γάμου και έπρεπε να τον αρραβωνίασε. Είχε κι ένα φίλο από το στρατό στο διπλανό χωριό, που είχε ένα καλό κορίτσι, τη Φώτω, σε ηλικία γάμου κι εκείνη.

Αμέσως, αμέσως, έργον, ένα απόγευμα σαμαρώνει τη Σίβα ο Θωμάς, τη στολήζει με την καλή μαντανία, την καβαλικέυει, παίρνει και τη Θωμίνα ξωπίσω περπατώντας και νάσου ίσα με το ηλιοβασίλεμα, στη ρούγα του φίλου του απ' το στρατό. Χαρές, αγκαλιές οι άνθρωποι, "κουπιάστι μέσα να σας φιλέψουμε κι να μας πείτε τα χαμπέρια σας!".

-Τα χαμπέρια μας είναι καλά κι θα τ' ακούστι αμέσους, είπε ο Θωμάς. Ήρθαμι να σιβάσουμι το γιο μ', τουν Τόλια, μι' θυγατέρα σας, τη φώτου!

Ξαφνίαστηκαν οι υποψήφιοι συμπέθεροι και έπεσαν σε βαθιά συλλογή. Ύστερα ο συμπέθερος μίλησε:

Τι να σας πω! Του πιδί είναι καλό, λίγου άβγαλτου βέβια, αλλά, πού θα πάει, θα στρώσει! Του πιδί του ρωτήσατι;

-Του πιδί θα κάμει ότι λέου ιγώ, είπε ο Θωμάς και ορθώνοντας τη ράχη του έστριψε το μουστάκι, αυτάρεσκα.

Τέλος πάντων, οι συμπέθεροι τα βρήκαν, έδωσαν "λόγο" και πολλές ευχές εκατέρωθεν κι ο Θωμάς με τη Θωμίνα πήραν το δρόμο για την επιστροφή κι έφτασαν στο χωριό ίσα με την ώρα, πολύ ευχαριστημένοι.

Πρώι πρωί ξύπνησε η Θωμίνα για να προλάβει το γιο της, τον Τόλια, πριν σκαρίσει τα γίδια και να του πει τα ευχάριστα νέα. Όταν έφτασε ούμως κοντά στη στάνη, ο Τόλιας είχε φτάσει ήδη στο τσουμαράκι και σαλαγούσε τα γίδια. Έκαμε τις δύο παλάμες της χωνί η Θωμίνα και φώναξε με όλη τη δύναμη της φωνής της:

Ωωω Τόλια! Επανάλαβε δυο και τρεις φορές το κάλεσμα και τέλος ο Τόλιας αποκρίθηκε:

-Εεεει!!

-Απόψι, Τόλια, σι σίβασάμαν!

-Μι ποια, μαρ' μάνα!

-Μι τ' Φώτου τ' Αργύρη, απ' ν' Ξηρόκαμπου! Δεν ν' ξέρεις ισύ.

-Είνι καλή, μαρή;

-Καλή, σαν τ' αδιρφού σ', τ' Γιάννη, κι καλύτερη!

-Άμα είν' έτσι, καλά! είπε ο Τόλιας και ξανασαλάγισε, "εεε, τσαπ τσαπ!" τα γίδια τον ανήφορο.

Την άλλη μέρα είπε η Θωμίνα στον άνδρα της: "Αυτόν δεν τους χουράει ου τόπους τώρα: θα πάει στουν Ξηρόκαμπου να ιδεί του κουρίτσι. Να τουν τοιμάσουμε κάπους, μην πάει ντιπ ξιπτέλεσουτους.

-Ωρέ, καλά π' θυμήθ'κις, είπε ο Θωμάς. Ταχιά π' θα πας σ' πόλη, πάρει κι λίγου πανί, να τ' φκιάσουμι κι ένα βρακί, αστόισις απ' τουν έχουμι ξιβράκουτουν;

Αγόρασε το πανί η Θωμίνα, πήρε και μπόλικο, να βρίσκεται στο σπίτι, το πήγε στη μοδίστρα τη Φταλία και, σε καμιά ώρα, έτοιμο το βρακί, περίμενε τον Τόλια να το φορέσει.

Την Κυριακή ο Θωμάς πήγε ο ίδιος στα γίδια και έστειλε τον Τόλια στο χωριό, να ετοιμαστεί και να πάει στον Ξηρόκαμπο, να γνωρίσει και τη νύφη. Κατάφτασε όλο χαρές ο Τόλιας στο σπίτι και η μάνα του τον έπλυνε καλά, να μην μυρίζει τραγίλες, και τον έντυσε με καθαρά ρούχα. Ύστερα του παρουσίασε το καινούργιο βρακί.

-Τ' είν' αυτό μαρ' μάνα; είπε ο Τόλιας, που πρώτη φορά έβλεπε βρακί!

-Αυτό είνι βρακί, Τόλια μ': δεν κάνει να πας ξιβράκουτους σι ξένου σπίτι!

Το φόρεσε ο Τόλιας το βρακί και δεν χόρταινε να το καμαρώνει! Στο δρόμο για τον Ξηρόκαμπο του ήρθε να κάμει την ανάγκη του κι όλο ερευνούσε με το μάτι να βρει κάποιο ανάμερο να ... εγκατασταθεί. Τελικά κρύ

Η μητρική μας γλώσσα

Η μητρική γλώσσα κάθε ανθρώπου είναι η πρώτη γλώσσα που μαθαίνει χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια και αυτή αποτελεί τη βάση της γλωσσικής και πολιτιστικής του ταυτότητας. Η μητρική γλώσσα είναι το σημαντικότερο στοιχείο ενός λαού και αν αυτή χαθεί, υπάρχει κίνδυνος διάλυσης και εξαφάνισης του λαού.

Γιατί όμως η μητρική γλώσσα είναι τόσο σημαντική; Για να δώσουμε μια πειστική απάντηση, πρέπει να εξηγήσουμε τι είναι η γλώσσα. Η επισήμη της γλωσσολογίας μάς εξηγεί ότι η γλώσσα είναι η συμπεριληφθή τριών παραγόντων, οι οποίοι είναι: **τα πράγματα, οι έννοιες και οι λέξεις**.

Αναλυτικά: Βάση της γλώσσας είναι τα πράγματα. Οι πρώτες λέξεις που ακούει το παιδί από την κούνια του είναι τα ονόματα των μελών της οικογένειάς του. Πρώτη δε είναι η λέξη "μαμά", καθότι είναι το πλησιέστερο πρόσωπο που το αγαπάει και το υπηρετεί. Στο εξής η λέξη μαμά συνδέεται με το συγκεκριμένο πρόσωπο και με κανένα άλλο. Η έννοια όμως της λέξης βρίσκεται μέσα στον εγκέφαλο του παιδιού και, όταν πεινάσει ή παρουσιαστεί κάποια άλλη ανάγκη, πρέπει να επικοινωνήσει με τη μαμά του για να την ικανοποιήσει. Πρέπει δηλαδή να βρει τον τρόπο για να προφέρει τη λέξη "μαμά". Αυτό θα είναι το "σύνθημα" στο εξής. Τα εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιήσει για αυτό είναι οι **φωνητικές χορδές** του λάρυγκά του, η **γλώσσα, τα χείλη και, αργότερα, τα δόντια** του. Το παιδί όμως ούτε γνωρίζει αυτά τα όργανα ούτε ξέρει να τα χρησιμοποιεί. Στο πρώτο στάδιο πολύ δυσκολεύεται και προσπαθεί να επικοινωνήσει με το κλάμα, με ασύμμετρες κινήσεις χεριών και ποδιών και με ερευνητικό βλέμμα. Η μητέρα σπεύδει να ικανοποιήσει την ανάγκη του παιδιού της, προφέροντας συγχρόνως τη λέξη "η μαμά, η μαμά!". Το παιδί αρχίζει να συνδέει τη λέξη "μαμά" με το συγκεκριμένο πρόσωπο και προσπαθεί να κινητοποιήσει τα φυσικά όργανά του για να την προφέρει. Και τα όργανα, σαν να περιμέναν αυτή τη στιγμή, αρχίζουν να λειτουργούν! Έτσι σχηματίζεται η πρώτη **συγκεκριμένη γλωσσική έννοια**. Τώρα πλέον ο δρόμος είναι ανοιχτός. Οι λέξεις διαδέχονται η μία τη άλλη, ακολουθώντας τη διαδρομή: πρόσωπα ή πράγματα-έννοιες- λέξεις.

Στη ζωή όμως δεν είναι όλες οι γλωσσικές έννοιες συγκεκριμένες ή μάλλον οι περισσότερες έννοιες είναι αφηρημένες. Π.χ. οικονομία, τρένο, αεροπλάνο (αν δεν έχει ιδεί), φάρμακο, λαός, κράτος κλπ.. Για να κατανοήσει τέτοιες αφηρημένες έννοιες, το παιδί πρέπει να τις συνδέσει, με κάποιον τρόπο, με γνωστές του συγκεκριμένες έννοιες της μητρικής γλώσσας.

Με το παραπάνω προοίμιο, προσπάθησα, όσο πιο εκλαϊκευμένα γίνεται, να εξηγήσως ότι **Η μητρική γλώσσα είναι η μήτρα της γλωσσικής μας ταυτότητας** και εκεί έγκειται η αδιαμφισβήτητη αξία της.

Η Ζωγλοπίτικη μητρική γλώσσα¹

Κατάρχας πρέπει να εξηγήσως ότι η ελληνική γλώσσα είναι μία και είναι από τις λίγες και σπουδαιότερες γλώσσες του κόσμου. Κάθε περιοχή όμως της χώρας μας, ορεινή, πεδινή ή νησωτική έχει τις γλωσσικές ιδιαιτερότητές της, που τις λέμε γλωσσικά ιδιώματα ή ντοπιολαλίες. Οι σύγχρονοι γλωσσολόγοι αυτές τις ιδιαιτερότητες τις συμπελαμβάνουν στον όρο "μητρική γλώσσα". Οι ιδιαιτερότητες της μητρικής γλώσσας εντοπίζονται κυρίως στην προφορά, αλλά και σε λέξεις.

Η Ζωγλοπίτικη μητρική γλώσσα, σε γενικές γραμμές δεν διαφέρει σε πολλά από τη γλώσσα όλης σχεδόν της ορεινής και ημιορεινής Θεσσαλίας και όχι μόνο, όπως θα

εξηγήσω στη συνέχεια. Οι γλωσσολόγοι συμφωνούν ότι η εξωτερική μορφή της γλώσσας (προφορική), σε μεγάλο βαθμό διαμορφώνεται από το κλίμα της περιοχής. Στο βόρειο ημισφαίριο της γης π.χ., οι άνθρωποι που ζουν στα πιο ψυχρά κλίματα, κατά την ομιλία τους αναγκάζονται να κρατούν το στόμα τους κλειστό, όσο περισσότερο μπορούν, και αυτό επιτυγχάνεται όταν οι λέξεις της γλώσσας τους έχουν πολλά σύμφωνα και λίγα φωνήντα, π.χ. Γνάνοχ (Δάντσιχ).

Όπως επίσης είναι γνωστό, οι φυλές που εποίκισαν τον ελλαδικό χώρο κατά τους προϊστορικούς χρόνους προήλθαν, κατά κύματα, από το Βορρά και, φυσικά, μετέφεραν μαζί τους και τη μητρική γλώσσα τους. Λεπτόμερες εκείνων των μετακινήσεων δεν γνωρίζουμε, διότι, για εκείνη την εποχή δεν υπήρξαν γραπτά στοιχεία (προϊστορία). Εκείνο που γνωρίζουμε είναι ότι ένα από τα πρώτα κύματα που κατέκλυσε τη Θεσσαλία και παρέμεινε εδώ, άγνωστο επί πόσους αιώνες, ήταν οι Αιγαίοι, οι οποίοι μεταγενέστερα απωθήθηκαν από άλλα φύλα και μετακινήθηκαν στα νησιά του Α. Αιγαίου και στα Μικρασιατικά παράλια, άφησαν όμως, ως ενθύμιο στη Θεσσαλία, το γλωσσικό τους ιδίωμα. Και, φυσικά, η πληροφορία αυτή προέρχεται από το γλωσσικό ιδίωμα των νησιών Λέσβου, Χίου και Λήμνου, που είναι ταυτόσημο με το θεσσαλικό. Παράδειγμα οι στίχοι του λαϊκού τραγουδιού στο Μυτλαναϊκό γλωσσικό ιδίωμα: "...Γω του κνάου κι ικείνου σκούζει, θα του σπάσου σαν καρπούζ...".

Χαρακτηριστικά της Ζωγλοπίτικης μητρικής γλώσσας

1. Το Ζωγλοπίτικο γλωσσικό ιδίωμα χρησιμοποιεί ένα άρθρο και για τα δύο γένη, το άρθρο "η".

Παράδειγμα: **η Γιώργους, η Γιάννης, η Μαρία, η Κουστάντου**.

2. Το "ο" (μικρό και μέγα) αντικαθίσταται από το "ου".

Παράδειγμα: **του τρένου** (το τρένο), **του μιγάλου**, (το μεγάλο), **η Θύμιος** (ο Θύμιος).

3. Το "ε" αντικαθίσταται από το "ι".

Παράδειγμα: του πιοί (το παιδί), σήκου, έφιξι. (σήκω, έφεξε).

4. Φωνήντα που δυσκολεύουν την σύντομη προφορά συγκόπτονται μέσα στις λέξεις.

Παράδειγμα: **πλί, σκλί, γρούνι** (πουλί, σκυλί, γουρούνι), **κάτσι** καλά, **θα τις μάεις** (κάθισε καλά, θα τις μάσεις), **ντις**, **θα πουντιάσεις** (ντύσου, θα πουντιάσεις).

5. Αφαιρείται το φωνήντα από τους αδύνατους τύπους της προσωπικής αντωνυμίας και από πολλά μόρια.

Παράδειγμα: **η τσάντα τις Μαρίας** (η τσάντα της Μαρίας), **η Γραμμάτου** έχασι **τ'** βέρα **τις** (η Γραμμάτων έχασε τη βέρα της), **η Άννα** έλουσι **τα** μαλλιά **τις** (η Άννα έλουσε τα μαλλιά της), **τι κάνς**, **είσι** καλά, πώς **τα** **χειρίσταις**;

6. Η Ζωγλοπίτικη μητρική χαμηλώνει πολύ τον τόνο του φωνήντα της άτονης κατάληξης των λέξεων, σε αντίθεση με τη γλώσσα που ορεινών χωριών, που το αποβάλλουν τελείως.

Παράδειγμα: **μπλάρι** (μπλάρ), **γουμάρι** (γουμάρ), **σαμάρι** (σαμάρ), **Ζουλευκάρι** (Ζουλευκάρ).

7. Κατάλοιπα αρχαίων και άλλων λέξεων και φράσεων.

Παράδειγμα. α) Προσωπικά, άκουσα από αναλφάβητο ηλικιωμένο του χωριού να προφέρει τη λέξη **ακουουρμάς!** (παραφθορά της λέξης, ακροάσου, άκουσε με προσοχή!). β) Από αναλφάβητη ηλικιωμένη γερόντισσα: **τις είδες, πιδάκι μ'** (ποιος έρει, παιδάκι μου), και από άλλον: **όμουσα** να πω την αλήθεια (ορκίστηκα να πω την αλήθεια).

Το νέο γλωσσικό περιβάλλον που δημιουργεί η οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας, η εξέλιξη της επικοινωνίας και των συγκοινωνιών και η μετακίνηση των νέων από την ύπαιθρο στις πόλεις τείνουν να εξαφανίσουν τη μητρική γλώσσα στο μορφή που μας παραδόθηκε. Ήδη, με την έρευνα και τη μελέτη της μητρικής γλώσσας ασχολούνται μόνο οι γλωσσολόγοι, οι ερευνητές και οι πολιτιστικοί σύλλογοι ανά τη χώρα. Η μητρική γλώσσα, σε όλα τα τοπικά ιδιώματά της είναι η βρυσομάνα που αρδεύει τη σύγχρονη γλώσσα μας σε εθνικό επίπεδο και έχουμε χρέος να τη διαφυλάξουμε.

Λάμπρος Γριβέλλας

1. Η μητρική γλώσσα έχει αρχέγονες ρίζες. Την χαρακτηρίζουμε Ζωγλοπίτικη, διότι αυτή είναι η παλαιότερη ονομασία του χωριού, από όσα γνωρίζουμε.

Zouν περισσότερο οι γονείς από τους άτεκνους;

Οι Αμερικανοί επιστήμονες όταν καλούνται να δώσουν απάντηση σε ένα πρόβλημα, πραγματοποιούν σχετική με το θέμα έρευνα. Αυτό είναι -κατά τη γνώμη μας- και το κλειδί της επιτυχίας τους στη ζωή. Να το απλουστεύσουμε: 'Όταν θέλεις π.χ. ν' ανοίξεις καφενείο, θα επιλέξεις την περιοχή που έχει μεν κίνηση, αλλά λίγα καφενεία ή το οικοδομικό τετράγωνο στο οποίο υπάρχουν ήδη άλλα δύο δύο καφενεία; Αν επιλέξεις το δεύτερο, είναι βέβαιο ότι θα αποτύχει διότι, στην καλύτερη περίπτωση, θα μοιραστείτε την πελατεία στα τρία!

Η φτώχεια

μόνιμη σύντροφος των συγχωριανών μας, προπολεμικά

[Το 1992 βρισκόμουν πολύ κοντά στο τέλος της εκπαιδευτικής σταδιοδρομίας μου. Είχα προαχθεί σε πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ενώ είχα αφυπηρετήσει από όλες τις βαθμίδες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλος, επιθεωρητής, σχολικός σύμβουλος). Σκέφτηκα ότι ήταν πλέον καιρός ν' ασχοληθώ με θέματα που ολοζωής προσέλκυαν το ενδιαφέρον μου, όπως η τοπική ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας μου, τα λαογραφικά στοιχεία και ο πολιτισμός της καθώς και οι άνθρωποι που παντοιοτρόπως την υπηρέτησαν. Έτσι, άρχισα να επισκέπτομαι και να ερευνώ τα τοπικά Αρχεία, αρχίζοντας από τα Αρχεία της Εκπαίδευσης. Ξεφυλλίζοντας το φάκελο της Σχολικής Εφορείας του Δ.Σ. Ραχούλας, έπεσα πάνω σ' ένα χειρόγραφο με πεντακάθαρα ολοστρόγγυλα γράμματα. Αμέσως αναγνώρισα τα γράμματα του δασκάλου μου στο Δημοτικό, Βαγγέλη Τζωαννόπουλο. Ήταν μια αναφορά του προς τον επιθεωρητή, με την οποία περιέγραφε με τα μελανότερα χρώματα τη φτώχια των συγχωριανών του και τις αγωνιώδεις προσπάθειες που κατέβαλε ο ίδιος, επικουρούμενος και από τη συγχωριανή μας δασκάλα Αρετή Γρυμπογιάννη-Τσιότρα, ώστε να βελτιωθεί η σίτιση των μαθητών του σχολείου. Διαβάζοντας την αναφορά του δασκάλου μου συγκινήθηκα και ένοιωσα ένα κόμπο στο λαιμό να με πνίγει. Την αναφορά εκείνη, σχολιασμένη, τη δημοσίευσα με άλλο τίτλο στο βιβλίο μου "Ιππεύοντας τους λύκους", Καρδίτσα 2013. Σκέφτηκα όμως ότι, για χάρη των νεότερων- μαθητών και των εφήβων- αξίζει να την αναδημοσιεύσω στα "Ζ.Χ.".]

Πολλές φορές έγραψα, για τους παλιούς δασκάλους μας, για την ανιδιοτελή προσφορά τους στην εκπαίδευση των μαθητών τους και για τον υπερβάλλοντα ζήλο με τον οποίο εκτελούσαν τα καθήκοντά τους, παρά τη φτώχεια που βίωναν και οι ίδιοι και τα πάμπολλα προβλήματα που αντιμετώπιζαν. Φαίνεται όμως ότι υπάρχουν ακόμα άγνωστες και πολύ ενδιαφέρουσες πτυχές της δράσης τους, της ηρωικής δράσης τους, θα τολμούσα να πω, στην προσπάθειά τους να βοηθήσουν τους φτωχούς μαθητές τους. Μια τέτοια δραστηριότητα στην οποία πρωταγωνιστεί ο δάσκαλός μας Βαγγέλης Τζωννόπουλος φέρνει στο φως η "Έκθεση" του παραπάνω δασκάλου, στην οποία περιγράφεται όλη η τραγική κατάσταση στην οποία βρισκόταν μεγάλο μέρος της κοινωνίας του χωριού κατά τα έτη 1935-1937, αλλά και η αγωνιώδης προσπάθεια του ίδιου καθώς και της δασκάλας μας Αρετής Γρυμπογιάννη, να οργανώσουν συσσίτια για τους άπορους μαθητές και να τους προμηθεύσουν τα απαραίτητα βιβλιοτεράδια, που στερούνταν παντελώς.

Εντύπωση ακόμη προκαλεί η συγκινητική προσφορά των ευπορότερων οικογενειών του χωριού σε τρόφιμα για τη λειτουργία του συσσιτίου, η οποία δείχνει περίτρανα τους ισχυρούς δεσμούς που συνέδεαν τότε την κοινωνία του χωριού. Στον τόπο μας ποτέ δεν υπήρξαν πλούσιοι ή τελοσπάντων εύποροι με τη σημερινή έννοια. Όλοι οι χωριανοί στο ίδιο καζάνι έβραζαν. Κάποιοι όμως τα κατάφερναν καλύτερα από τους ακτήμονες που προσπαθούσαν να χορτάσουν τα παιδιά τους πελεκώντας αργαλειός, γκλίτσες και κλειδοπίνακα. Όταν οι τελευταίοι βρίσκονταν σε μεγάλη ανάγκη, οι πρώτοι έρχονταν αρωγοί και τους βοηθούσαν στη δύσκολη περίσταση. Δυστυχώς εκείνη η αλληλεγγύη εξέλιπε στις μέρες μας. Η νέα εποχή μαζί με την ευημερία, έφερε και την απομάκρυνση μεταξύ των ανθρώπων.

Βαγγέλης Τζωανόπουλος
Ο Λάσπαλός μας

Ο Τζωανόπουλος, μαζί με τη γνωστή ευρυμάθειά του, τον απαράμιλλο ζήλο που επιδείκνυε για την πρόσδο των μαθητών του, τη λογοτεχνική του δεινότητα και τα ωραία γράμματά του κατορθώνει με την "έκθεσή του" να μας συγκινήσει. Οι πιο μεγάλοι (ισως) ξαναθυμηθούν και την παλιά πείνα. Το παρακάτω απόστασμα της "έκθεσης" το οποίο παραθέτω, είναι χαρακτηριστικό:

Ο δάσκαλος καλεί τους φωτωχούς γονείς και τους ζητάει να αγοράσουν στα παιδιά τους βιβλία και γραφική ύλη, γιατί αλλιώς είναι χαμένος κόπος η προσέλευσή τους στο σχολείο. Εκείνοι του απαντούν:

- Εμείς, δάσκαλε, δεν έχουμε ούτε ένα κομμάτι ψωμί να δώσουμε στα παιδιά μας. Ο δάσκαλος συγκλονίζεται.

Βαγγέλης Τζωνόπουλος Ο Δάσκαλός μας στα παιδιά μας. Ο δασκαλός υπόγειοντας.
- Η απάντηση αυτή με έπληξε θανασίμως, γράφει στην έκθεσή του, και από την επομένη σπεύδει να συγκροτήσει επιτροπή, που περιέρχεται ένα ένα τα σπίτια των χωριανών για να συγκεντρώσει τρόφιμα για τα συστίτια. Δημοσιεύουμε αυτούσια την έκθεση, κυρίως για το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει στις μέρες μας, που λίγο πολύ μοιάζουν με τις μέρες του 1935! (Αναφέρομαι στις μέρες της μεγάλης οικονομικής κρίσης).

Η Ἐκθεση

«Ἐν Ραχούλᾳ καὶ εν τῷ Γραφείῳ του Δημοτικού αυτής Σχολείου, σήμερον την 30/την του μηνός Αυγούστου του ἑτοῦ 1936, ημέραν Κυριακήν και ώραν 4ην μ.μ., ο κάτωθι υπογεγραμμένος δι/ντής του Δημοτικού Σχολείου Ραχούλας δῆμος Ευάγγελος Τζωαννόπουλος εκτίθημι τα κάτωθι περί των οργανωθέντων κατά το παρελθόν σχολικών ἑτοῦ 1935-1936 μαθητικών συσσιτίων.

Μερικοί των μαθητών αμφοτέρων των φύλων και ιδία των τεσσάρων κατωτέρων τάξεων, εφοίτων εις το σχολείον πλημελώς και μετ' αδιαφορίας, στερούμενοι όλων των εφοδίων, ήτοι βιβλίων, τετραδίων ως και γραφικής ύλης. Εκάλεσα τους γονείς και συνέστησα τούτοις, ότι εφ' όσον αποστερούσι τα τέκνα των άνω ρηθέντων εφοδίων, είναι περιπτή η αποστολή των εις το σχολείον, διότι τοιουτοτρόπως δεν είναι δυνατόν να υπάρξει παρά τούτοις διαφέρον προς το σχολείον.

Η απάντησις των άνω ρηθέντων γονέων εις τας θερμάς υπέρ των τέκνων των συστάσεις ήτο η εξής: "Δεν δυνάμεθα να δώσωμεν ούτε εν τεμάχιον άρτου". Η απάντησις αύτη με έπληξεν θανασίμως και αμέσως εκάλεσα εις σύσκεψιν την σχολικήν εφορείαν του σχολείου, εις την συνέστησα πρώτον να ψηφίσει εκ του εγκεκριμένου προϋπολογισμού πίστωσιν προς χορήγησιν βιβλίων και γραφικής ύλης εις τους απόρους μαθητάς και δεύτερον να ψηφίσει εις βάρος άλλου άρθρου πίστωσιν προς ίδρυσιν εις το σχολείον μαθητικών συσσιτίων. Η σχολική εφορεία απέκρουσεν τας προτάσεις μου επί τω λόγω ότι το σχολείον στερείται καταλήγου διδακτηρίου, καθ' όσον εκ των τριών αιθουσών τας οποίας πρέπει να έχει, μία μόνο είναι κατάλληλος, αι δε άλλαι δύο είναι τελείως ακατάλληλοι. Τούτου ένεκα τα έσοδα του σχολείου πρέπει να διατεθώσι αποκλειστικώς δια την επέκτασιν του μονοθεσίου διδακτηρίου.

Κατόπιν της απαντήσεως ταύτης της σχολικής εφορείας εκάλεσα εις σύσκεψιν το διδακτικόν προσωπικόν, όπερ παρεκάλεσα όπως παρασχεθεί υφ' εκάστου των διδασκόντων οιαδήποτε βοήθεια εις τους απόρους μαθητάς του τμήματός του προς προμήθειαν βιβλίων, τετραδίων και γραφικής ύλης. Δεύτερον, ανεκοίνωσα την σκέψιν μου περί οργανώσεως μαθητικών συσσιτίων δι' εράνου ενεργούμενου παρά τοις κατοίκοις και παρά τοις διαφόροις αποδημούσιν εντεύθεν δημοσίοις υπαλλήλοις και ιδιώταις καταγομένοις εντεύθεν. Το διδακτικόν προσωπικόν ενέκρινε τας προτάσεις μου και αμέσως δι' επιστολών παρεκάλεσα άπαντας τους γνωστούς και φίλους μου και τους αποδημούντας και καταγομένους εντεύθεν δημοσίους υπαλλήλους να παράσχει έκαστος την συνδρομήν του δια την εκτέλεσιν του άνω ρηθέντος έργου. Ταυτοχρόνως ενήργησα έρανον μεταξύ των κατοίκων και συνέλεξα μερικά τρόφιμα, συνεργούστης και της διδασκαλίσσης Αρετής Γρυμπογιάνη, υπηρετούσης εις το σχολείον. Άμα τη λήψι των πρώτων συνδρομών προέβην εις την εγκατάστασιν του μαγειρείου και την προμήθειαν μαγειρικών σκευών. Μετά ταύτη ηρξάμην της λειτουργίας του συσσιτίου από 15ης Φεβρουαρίου, ότε ήρχισε να παρατηρείται η τελεία εξάντλησις των εφοδίων.

Πώς διεξήγετο η λειτουργία του συσσιτίου

»Παρά τα σχολείω λειτουργεί από εξαετίας Μαθητική Κοινότης διοικουμένη υπό εξαμελούς συμβολίου απαρτιζόμενου εκ μαθητών αμφοτέρων των φύλων των ανωτέρων τάξεων, εκλεγομένων υπό των μαθητών κατά την έναρξην εκάστου σχολικού έτους. Το συμβούλιον τούτο μόλις επληρωφορήθη περί της οργανώσεως συσσιτίου, ανέλαβε μετά μεγάλης προθυμίας να παράσχη την συνδρομήν του εις την όσον το δυνατόν καλυτέραν λειτουργίαν του συσσιτίου. Ο Γραμματεύς του συμβουλίου καθ' εκάστην εσπέραν διώριζε δύο μαθητάς ή μαθητρίας των ανωτέρων τάξεων διὰ την υπηρεσίαν του συσσιτίου της επομένης. Οι μαθηταί ούτοι, μετά το μάθημα έσπευδον διὰ να μεταφέρουν εκ της πηγής ύδωρ και να καθαρίσουν τα μαγειρικά σκεύη ίνα ώστε έτοιμα διὰ πρωινόν ρόφημα. Την πρωίαν της επομένης οι δύο ούτοι μαθηταί προσήρχοντο εις το σχολείον ημίσειαν ὡραν προ της ενάρξεως της πρωινής διδασκαλίας, ήναππον αμέσως πυράν και ετοποθέτουν επ' αυτής τον λέβητα μετ' ύδατος. Την 7.45 προσήρχετο εις το σχολείον ο διδάσκαλος της υπηρεσίας, όστις επέβλεπε εις την προετοιμασίαν του ροφήμαστος. Την 7.55' εγένετο η διανομή του ροφήματος εις τους συσσιτούντας μαθητάς υπό του διδασκάλου της υπηρεσίας. Κατά το διάλειμμα οι μαθηταί της υπηρεσίας μετά του διδασκάλου υπηρεσίας επιβλέπουσι την παρασκευήν του μεσημβρινού συσσιτίου. Την 12ην μεσημβρινήν, άμα τη λήξει των μαθημάτων, οι συσσιτούντες μαθηταί συνηθοίζοντο εις τον προ του μαγειρέον χώρον και εγένετο η διανομή του συσσιτίου υπό του διδασκάλου της υπηρεσίας. Μετά την λήξιν του συσσιτίου εκκαθάριζον οι μαθηταί τα κοχλιάρια και τα πινάκια και, αφού ετοποθέτουν ταύτα εντός του μαγειρείου, απήρχοντο εις τας οικίας των. Το απόγευμα, ελλείψει ικανών πόρων, δεν ελλειτούργησε συσσιτίον. Η λειτουργία του συσσιτίου

Πασχαλινός χορός στην πλατεία το 1965.
Η Αρετή Γρυμπογιάννη μεταξύ των νέων δασκάλων (τότε) Βασίλη Κίσσα,
της αφεντιάς μου και του Γιώργου Ντόλκερα.
Το χορό σέρνει ο υπέργηρος Γιώργος Σιώκος.

**Πασχαλινός χορός στην πλατεία το 1965.
Η Αρετή Γρυμπογιάννη μεταξύ των νέων δασκάλων (τότε) Βασίλη Κίσσα,
της αφεντιάς μου και του Γιώργου Ντόλκερα.
Το χορό σέρνει ο υπέργυρος Γιώργος Σιώκος.**

ουν ταύτα εντός του μαγειρείου, απήρχοντο εις τας οικίας των. Το πόρων, δεν ελλειπούργησε συσσίτιον. Η λειτουργία του συσσιτίου

Εκ της λειτουργίας τούτου παρετηρήθη ότι οι μαθηταί προσήρχοντο τακτικώς εις το σχολείον μετ' αφαντάστου ζήλου. Η υγεία των μαθητών τούτων εβελτιώθη αισθητώς. Εκαλλιεργήθη το διαφέρον αυτών και των γονέων των υπέρ του σχολείου. Ουδέποτε ούτοι προσήλθον εις το σχολείον αμελέτητοι. Δυσχέρεια παρουσιάσθησαν εν αρχῇ εις την εγκατάστασιν του μαγειρέου και αγοράν μαγειρικών σκευών, διότι δεν υπήρχον ικανοί πόροι δια την εκτέλεσιν του έργου τούτου. Ομοίως δυσχέρεια παρουσιάζοντο εις την παρασκευήν του άρτου, διότι δεν υπήρχον εγκατάστασις αρτοποιεία.

Εφ' ω συνετάγη η παρούσα και υπογράφεται

Ο Δ/τής του Σχολείου

Ευάγγελος Τζωαννόπουλος

Η Ραχούλα το 1936 ήταν ένα τυπικό αγραφιώτικο χωριό και οι περισσότεροι κάτοικοι του ήταν βουτηγμένοι στη φτώχεια. Όπως σε κάθε ανθρώπινη κοινωνία, κι εκεί υπήρχαν διαβαθμίσεις της φτώχειας. Στην κορυφή της πυραμίδας βρίσκονταν οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι, που είχαν ένα μικρό μεν αλλά σταθερό μισθό. Ακολουθούσαν οι γεωργοκτηνοτρόφοι, που αποτελούσαν και την πλειονότητα. Εκείνοι είχαν ένα εισόδημα από τα κτήματά τους, το οποίο συμπλήρωναν με τη μικρή κτηνοτροφία που διατηρούσαν. Στην τελευταία κατηγορία ανήκαν οι ακτήμονες ξυλοκόποι και μεροκαμπιάρηδες και εκείνοι ήταν που υπέφεραν περισσότερο. Η καθημερινή αγωγία του πατέρα ήταν το μεροκάματο της μέρας. Και όταν δεν υπήρχε μεροκάματο:

-Τις χρονισμένες μέρες του χειμώνα που δεν υπήρχε μεροκάματο, ο πατέρας μου καθόταν στο παράθυρο και σιγοτραγουδούσε ένα παραπονιάρικο σκοπό, που σε έπιανε το κλάμα, εκκινηστρούπτεκε ο χωνιαίος μας μακριότερς πια. Βασίλης ΑΠ. Ταϊμάκης

Σ' εκείνων τα παιδιά αναφέρεται ο δάσκαλος Τζωαννόπουλος. Υποστισμένα, κακοντυμένα, χωρίς βιβλία και τετράδια, πώς να παρακολουθήσουν τα μαθήματα του σχολείου; Η απάντηση των γονέων, "με έπληξε θανασίμως", γράφει στην έκθεσή του. Οι τρεις αυτές λέξεις είναι το μαχαίρι στην καρδιά του πραγματικού δασκάλου, του Ανθρώπου, με τη σημασία του όρου. Άλλα τι μπορούσε να κάμει για να ανακουφίσει τους μαθητές του; Απλά, θα μπορούσε να ακολουθήσει την πεπατημένη. Να αναφέρει την κατάσταση στους προϊσταμένους του και να περιμένει βοήθεια από το κράτος. Δεν την ακολούθησε γιατί ήξερε πως βοήθεια δεν θα ερχόταν. Η μόνη δυνατή βοήθεια μπορούσε να έλθει από την τοπική κοινωνία, αν τη ευαισθητοποιούσε. Και αυτό έκαμε. Μήπως τα συσσίτια του Δημοτικού Σχολείου Ραχούλας- της όποιας Ραχούλας- του 1936 είναι ένα καλό μάθημα και για την εποχή μας; Ένα μάθημα που διδάσκει ότι δεν μπορούμε να τα περιμένουμε όλα από το κράτος ή από τη εξωτερική βοήθεια. Ότι η σωτηρία βρίσκεται στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μας για αλληλεγγύη, για αλληλοβοήθεια, για ανθωπιά.-

Λάμπρος Γριβέλλας

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Το χρονογράφημά μας

Όλα του γάμου δύσκολα...

Κατά καιρούς διάφορες κοινωνικές ομάδες διαμαρτύρονται ότι παραβιάζονται ή παραμένουν ανοχύρωτα τα ανθρώπινα δικαιώματα τους, τα οποία δικαιώματα τείνουν να αποκτήσουν τέτοια ελαστικότητα, ώστε να περιλαμβάνουν άνετα τις επιθυμίες καθενός και κάθε κοινωνικής τάξης. Τελευταία, πολύς θόρυβος γίνεται για τον περιλάλητο γάμο των ομόφυλων ζευγαριών και ο θόρυβος, ως μη όφειλε, έγινε και πολιτικό ζήτημα. Καθετί που μεταφράζεται σε ψήφους, αυτομάτως μεταβάλλεται και σε πολιτικό ζήτημα.

Όσο και αν διαλαλείται ότι ο γάμος ομόφυλων ζευγαριών είναι ανθρώπινο δικαίωμα, για τα ήθη των Ελλήνων αυτό θεωρείται απαράδεκτη διαστροφή. Άλλωστε, και η θρησκεία μας "μετά βδελυγμίας" τον απορρίπτει. Για όλο τον κόσμο, γάμος γίνεται μεταξύ άνδρα και γυναίκας, με στόχο, μεταξύ άλλων, και την τεκνοποιία. Το παιδί για να αναπτυχθεί σωστά χρειάζεται τη μάνα του. Το μητρικό φίλτρο είναι αναντικατάστατο. Αυτό, άλλωστε, υπαγορεύει και η φύση όχι μόνο στους ανθρώπους αλλά και στα ζώα.

Ούτως εχόντων των πραγμάτων, τι μύγα τον τοσίμπησε τον πρωθυπουργό μας, ένα άνδρα με μεγάλη μόρφωση, με κοσμοπολίτικη εμπειρία και μετριοφροσύνη περί το διοικείν, ώστε να ψηφίσει νόμο για το γάμο των ομόφυλων απόμων;

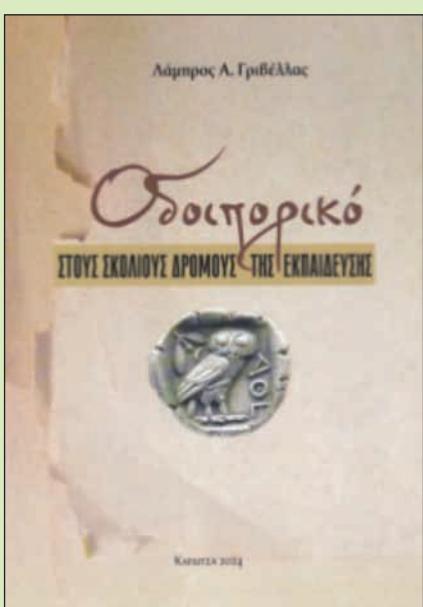
Όντως μύγα τον τοσίμπησε και η μύγα αυτή είναι καθαρόαιμη ευρωπαϊκή και τοιμπάει άσχημα. Τον τελευταίο καιρό το Ευρωκοινοβούλιο μάς έχει βάλει στο μάτι και κάθε τόσο εξαπολύει και ένα καταδικαστικό ψήφισμα εναντίον της Ελλάδας, με την κατηγορία ότι δεν συμμορφώνεται με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Ε.Δ.).

Τι είναι τελοσπάντων αυτό το Ε.Δ.; Με απλά λόγια, Ε.Δ. είναι ο τρόπος ζωής

ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ

Κυκλοφόρησε το 20ο βιβλίο του Λάμπρου Γριβέλλα με τίτλο:

«Οδοιπορικό στους σκολιούς δρόμους της Εκπαίδευσης»

Από την εγγραφή στο οπισθόφυλλο του βιβλίου:

Ο συγγραφέας του βιβλίου τα πιο παραγωγικά χρόνια της ζωής του δραστηριοποιήθηκε, ως εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εργάστηκε αρχικά, ως ιδιωτικός Δάσκαλος και στη συνέχεια διορίστηκε Δάσκαλος στη δημόσια εκπαίδευση και υπηρέτησε σε όλους τους τύπους των δημοτικών σχολείων - από τα μονοθέσια ως τα πολυθέσια - αγροτικών και αστικών περιοχών. Το 1982 έλαβε το

βαθμό του Επιθεωρητή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπηρέτησε επί επτά έτη ως Σχολικός Σύμβουλος και επί δύο έτη ως Ειδικός Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Διεύρυνε την εκπαιδευτική εμπειρία του λαμβάνοντας μέρος σε πολλά σεμινάρια και εκπαιδευτικά συνέδρια, με κορυφαίο το "Πανευρωπαϊκό Συνέδριο για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού", που συγκλήθηκε στο Ζάππειο μέγαρο της Αθήνας, το 1987.

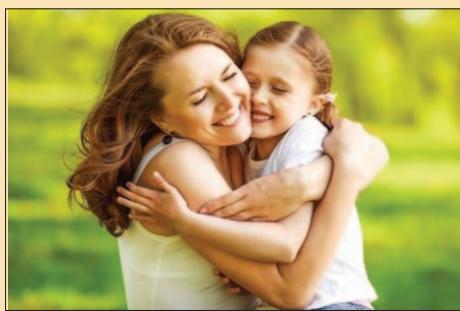
Καθ' όλο αυτό το 35/χρονο διάστημα της υπηρεσίας του "διακόνησε την εκπαίδευση με άγρυπνη συνείδηση και αίσθημα ευθύνης" (καθηγητής Βασίλειος Α. Κύρκος).

Είχε όμως να δώσει ο συγγραφέας και σκληρό αγώνα με τις παθογένειες της εκπαίδευσης, οι οποίες έφραζαν το δρόμο προς κάθε υγιή πρωτοβουλία που απέβλεπε στη βελτίωσή της. Αυτόν το δρόμο, τον χαρακτηρίζει "σκολιό" (στρεβλό, στραβό, ανώμαλο), διότι τα εμπόδια που παρεμβάλλονταν δεν της επέτρεπαν ν' ακολουθήσει ευθύγραμμη πορεία.

Το παρόν πόνημά του είναι μια συνοπτική βιοεργογραφία, αφορμή για αναστοχασμό, περιδιάβαση στις αστοχίες και στις παραλείψεις, αλλά και στις υπονομεύσεις που διαπράττονται στην πορεία της εκπαίδευσης, όπως τα βίωσε ο ίδιος. Ίσως και αφορμή για ν' ανοίξει, να ευθυγραμμιστεί ο σκολιός δρόμος.

των μεγάλων και ισχυρών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και, γιατί η κυβέρνησή μας δεν συμμορφώνεται με αυτό;

Εδώ το πράγμα είναι κομμάτι μπερδεμένο. Τα ήθη των Ελλήνων, η παράδοσή μας και η θρησκεία μας δεν συναινούν σε ορισμένα πράγματα και ένα από αυτά

Το μητρικό φίλτρο

είναι ο γάμος των ομόφυλων ζευγαριών. Έτσι η κυβέρνηση βρίσκεται σε δύσκολη θέση, όταν πιέζεται να τα εφαρμόσει με νόμο, ενώ η αντιπολίτευση επιχαιρεί για τη δύσκολη θέση της κυβέρνησης.

Είναι κακή η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και κακώς προσχωρήσαμε σ' αυτή; Κανένας δεν είναι κακός. Η Ε.Ε.

είναι μια πανσημεριμία εθνών, που καλούνται να προσαρμόσουν τους νόμους τους σε μία ενιαία κατεύθυνση. Και αυτό είναι το δύσκολο, αλλά και το σωστό, διότι τι Ένωση θα αποτελούσαμε, αν μοιάζαμε με ορχήστρα που κάθε παίχτης παίζει το δικό του σκοπό; Άλλωστε, κανένας δεν μας υποχρέωσε να γίνουμε μέλος της Ε.Ε. Ενταχθήκαμε σ' αυτή με χήλια ζόρια, και στους κόλπους της βρήκαμε ασφάλεια και μεγάλη οικονομική βοήθεια, η οποία μας βοήθησε να βγούμε από την οικονομική κρίση του 2012-2020 και να αναπτύξουμε την οικονομία μας.

Σ' αυτό τον κόσμο τίποτε δεν είναι δωρεάν. Τα ωφελήματα δημιουργούν και υποχρεώσεις και μία από αυτές είναι -εκόντες άκοντες- να δεχτούμε κι αυτό το φρούτο που μας προέκυψε, δηλ. το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών. Αποψη του χρονογράφου είναι ότι τα ήθη των Ελλήνων έχουν βαθιές ρίζες και έρχονται από πολύ μακριά, έτσι ώστε να μην διατρέχουν κανέναν κίνδυνο από τέτοιες ακρότητες.

Διογένης ο νέος

Καθαρισμός Ρέματος Έλατος - Βρύση Τσιόκη

Κλιμάκιο του τμήματος δημοσίων έργων της αντιπεριφέρειας Καρδίτσας με τις κυρίες Καρνάκη και Δεουξή που είναι υπεύθυνες για τα ποτάμια, έκανε αυτοψία και επίβλεψη των έργων που γίνονται στο ρέμα του Έλατου - Τσιόκη και ειδικότερα στο πέρασμα για τον Αϊ - Λια στο Παλιοζωγόπι.

Εκ μέρους της κοινότητας ήταν παρόντες ο μορφωτικός σύλλογος το εκκλησιαστικό συμβούλιο με τον παπά - Γιώργη και κάτοικοι του οικισμού. Εκφράσαμε την αγωνία μας, ώστε να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση και είχαμε θετική ανταπόκριση.

Από τις εργασίες αποκατάστασης του τοπίου στη θέση «Βρύση Τσιόκη»

Οδηγήσαμε το κλιμάκιο και στη δέση Έλατου για να εκτιμήσουν και αυτό το σημείο που οι ζημιές είναι παρόμοιες με το πέρασμα για τον Αϊ - Λια. Το σημείο που ήταν η βρύση Τσιόκη τελικά αποκαλύφθηκε. Ήταν θαμμένη για πάνω από τρία χρόνια, κάτω από τόνους φερτά υλικά και βράχους που έφερε η κατολίσθηση της πλαγιάς του Ιτάμου. Το νερό της βρύσης εξακολουθεί να τρέχει. Όταν τελειώσουν οι εργασίες καθαρισμού του ρέματος θα πρέπει να δούμε πως θα διαμορφώσουμε τον χώρο ώστε να κατασκευάσουμε πάλι την βρύση. Μέσα στον χαλασμό του Ιανού μόνο ο γεροπλάτανος που ήταν πάνω από την βρύση έμεινε όρθιος. Να δούμε αν τελικά αντέξει και μείνει ζωντανός.

Αρχαιρεσίες του Μορφ/κού Συλλόγου

Τη δευτέρη ημέρα του Πάσχα, σύμφωνα με το καταστατικό, θα πραγματοποιηθούν οι αρχαιρεσίες του Μορφωτικού Συλλόγου, ώρα 11 π.μ., στο Γραφείο του Συλλόγου.

Καλούνται να παραστούν, τουλάχιστον όσα μέλη βρίσκονται στο χωριό και στην Καρδίτσα.

Ευχές

Ο Μορφωτικός Σύλλογος και τα "Ζωγλοπίτικα Χρονικά" εύχονται στους απανταχού χωριανούς και φίλους

Καλό Πάσχα

